2025 – ГОДИНА НА СТРОИТЕЛНИЯ ТЕХНИК

Брой 39, година XVII, 26 септември 2025

Строител

www.ksb.bg
www.vestnikstroitel.bg

ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

BLACK SEA GOLD POMORIE
ЕЛЕКТРОХОЛД ИПС
ЛЕО БЕТОНОВИ ПРОДУКТИ
HLS Trade BULGARIA
ГЕОСТРОЙ ГРУПА ГЕОТЕХМИН
RAICOMMERCE CONSTRUCTION
СТРОИТЕЛНА КОМПАНИЯ БИАД-С www.biad-s.com
ВАК 02 ЕЛЕКТРОИЗГРАЖДАНЕ www.vak-02.com
60 МСК www.mck.bg
КАЛИСТРАТОВ ГРУП
HTI BULGARIA
KMC
RaTec ROAD TECHNOLOGIES
КОМАНС
РЕСПЕКТ БИЛД RB строителна компания
БИЛДНИКС
ТЕРМАЛ инженеринг
КАРО ТРЕЙДИНГ
МОНТАЖИ КО
INSAOIL bulgarian petroleum company
ХИДРОМАТ ООД ХИДРОИЗОЛАЦИИ ТОПЛОИЗОЛАЦИИ
PURECO THE PURE ECO
Active Building
DRILLEX FOUNDATION EXPERTS www.drillex.eu

8000-ната фирма, вписана в ЦПРС, получи грамота от Управителния съвет на КСБ

Прието бе решение Общото събрание на Камарата ще се проведе на 25 ноември

Емил Христов
Ренета Николова

Осемхилядната фирма, вписана в Централния професионален регистър на строителя (ЦПРС) - „Атон“ ООД, получи грамота от Управителния съвет (УС) на Камарата на строителите в България (КСБ). Това стана преди началото на Разширения управителен съвет на браншовата организация, който се проведе на 25 септември в централния офис на КСБ. Грамотата бе връчена от председателя на УС на КСБ инж. Илиян Терзиев на Атанас Терзиев, собственик и управител на „Атон“ ООД.

„Честито и поздравления. Това е успех не само за Вас, но и за Камарата на строителите в България“, каза инж. Илиян Терзиев.

„Благодаря, тази грамота е голямо признание и чест. Вписването ни в ЦПРС като 8000-ната фирма за мен носи символика, че сме на прав път. Пощенският код на Бургас е 8000, а Царево, където реализираме нашите проекти, е част от област Бургас“, заяви Атанас Терзиев. Той даде специално интервю за в. „Строител“ (стр. 13).

Заседанието на Разширения УС бе в хибриден формат – присъствено и онлайн. То бе открито от инж. Илиян Терзиев, който поздрави колегите си и даде думата на зам.-председателя на УС на КСБ инж. Любомир Качамаков да води събитието. В него участваха почетният председател на КСБ и председател на Съвета на настоятелите на Фондация „Български строител“ инж. Светослав Глосов, зам.-председателят на УС на КСБ инж. Иван Моллов, председателят на Комисията за водене, поддържането и ползването на

Снимка Мартин Стоянов

ЦПРС доц. д-р инж. Георги Линков, изп. директор на КСБ арх. Иван Несторов, инж. Николай Николов, изп. директор на Фондация „Български строител“ и председател на ОП на КСБ – Бургас, членове на ИБ и УС на КСБ, председатели на ОП на КСБ и на секции към Камарата, инж. Пламен Пергелов, председател на Съвета на директорите на „Вестник Строител“ ЕАД и член на Комисията за ЦПРС, и Ренета Николова, прокурист и главен редактор на в. „Строител“.

▸ стр. 3

ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ ▸ стр. 6-9

Единадесетата конференция „Безопасна пътна инфраструктура“ представи законодателни промени и напредъка по ключови проекти

МЕСЕЧНА ПОРЦИЯ FIDIC ▸ стр. 10-12

Договорите на FIDIC и СИМ (BIM)

ISO 9001:2015 BUREAU VERITAS Certification BG.1213570/U

ISSN 1313-8723

Комисията за ЦПРС напомня, че крайният срок за процедурата по чл. 20, ал. 2 от ЗКС е 30 септември

Комисията за воденето, поддържането и ползването на Централния професионален регистър на строителя (ЦПРС) напомня, че крайният срок за подаване на заявлението по чл. 20, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите (ЗКС) за 2024 г. е до 17.00 ч на 30 септември 2025 г.

Заявлението може да бъде подадено на хартиен носител в съответното Областно представителство на КСБ по седалище на строителя или с квалифициран електронен подпис.

За допълнителна информация строителите могат да се обръщат към експертите „регистър“ в Областните представителства или към експертите в централно звено „регистър“ на КСБ.

БОСП съвместно с КСБ ще проведе конференция по строително право по повод 10-ата годишнина от учредяването си

Вестник „Строител“ е организатор и медиен партньор на събитието

Емил Христов

Българското общество по строително право (БОСП) и Камарата на строителите в България (КСБ) ще проведат конференция по строително право. Събитието е посветено на 10-ата годишнина от учредяването на БОСП, както и на 10 г. от присъединяването на организацията към Европейското общество по строително право (ЕОСП). Форумът ще се проведе на 2 октомври в зала „Колю Фичето“ в централния офис на КСБ в София на ул. „Михаил Тенев“ №6. Организатор и медиен партньор на конференцията е вестник „Строител“. Тя ще събере водещи експерти, юристи и представители на строителния сектор, институциите и академичните среди, които ще обсъдят актуални теми и предизвикателства в областта на строителното право.

Сред лекторите на форума ще са инж. Любомир Качамаков, зам.-председател на УС на КСБ, Роберто Панета, президент на ЕОСП, адв. Виктория Пенкова, председател на УС на БОСП, д-р инж. Адриана Спасова, зам.-председател на Комитета по договорите на FIDIC и член на УС на БОСП, Махмуд Хюсеин, член на Комитета по договорите на FIDIC, инж. Валентин Зарев, председател на секция „Консултантска дейност, проектиране и строителен надзор“ към КСБ, и Савин Ковачев, директор на дирекция „Нормативни документи и анализи“ към КСБ.

В рамките на програмата ще бъдат представени постиженията на БОСП през годините, експертите ще коментират Зелената книга на FIDIC от 2021 г., Бялата книга от 2017 г., второто издание на Наръчника по строително право на БОСП и др.

Желаещите да се включат в конференцията могат да се регистрират на имейл адресите info@bscl.bg и news.stroitel@gmail.com.

Ръководството на КСБ проведе работна среща с представители на МОН

Снимка *авторът*

Ренета Николова

Ръководството на Камарата на строителите в България (КСБ) проведе работна среща с представители на Министерството на образованието и науката (МОН). Тя се състоя на 18 септември във ведомството. От страна на КСБ в нея участие взеха председателят на Управителния съвет инж. Илиян Терзиев, зам.-председателят на УС инж. Живко Недев, Пламен Иванов, член на УС на КСБ и председател на ОП на КСБ – Пловдив, и Ренета Николова, прокурист и главен редактор на в. „Строител“. МОН бе представено от Ваня Тивидошева, директор на Дирекция „Професионално образование и обучение“, Златка Иванова, главен експерт в Дирекция „ПОО“, и Камелия Шарабова, експерт в Дирекция „ПОО“.

Двете страни обсъдиха възможности за увеличаване на приема в професионалните гимназии по строителство, архитектура и геодезия, както и предложения на Камарата, касаещи средното и висшето образование, подготвящо кадри за бранша.

През седмицата да почерпят

26 септември

Иван Бойков, бивш изп. директор на КСБ и бивш член на СД на „Вестник Строител“ ЕАД

1 октомври

Дончо Барбалов, зам.-министър на икономиката и индустрията

Екипът на в. „Строител“ пожелава на рожденниците здраве, щастие, късмет и още много професионални успехи!

Абонирайте се за **подкаста „Код Строител“** в YouTube канала на **в. „Строител“** на **https://www.youtube.com/@VestnikStroitel2025** за да следите епизодите и да получавате известия за новите издания.

8000-ната фирма, вписана в ЦПРС, получи грамота от Управителния съвет на КСБ

стр. 1

Снимки *в. „Строител“*

Заседанието на Разширения управителен съвет премина по предварително одобрения дневен ред. В първата точка инж. Илиян Терзиев представи информация за събитията и срещите на ръководството на КСБ за периода юни – септември 2025 г. „Сред всички мога да открои работната среща в Министерството на образованието и науката. На нея обсъдихме възможности за увеличаване на приема в професионалните гимназии по строителство, архитектура и геодезия. Коментирахме и предложения на Камарата, касаещи средното и висшето образование. Нашето желание е да имаме повече технически ръководители, защото това е много голям проблем за бранша“, посочи той и припомни, че заради това КСБ е обявила 2025-а за Година на строителния техник, и благодари на инициатора Пламен Иванов, член на УС на Камарата и председател на ОП Пловдив.

Инж. Илиян Терзиев коментира предложения проект за постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация. Той припомни, че строителният бранш се обедини в подкрепа на промените и че именно КСБ е първата организация, която излезе със становище.

По време на заседанието членовете на Разширения УС утвърдиха покана за Общото отчетно-изборно събрание на КСБ за 2025 г., което ще се проведе на 25 ноември от 9:00 ч в Интер Експо Център.

В следваща точка от дневния ред бяха обсъдени възможности за участие на членовете на Управителния съвет в Общите годишни отчетно-изборни събрания на Областните представителства на браншовата организация.

Одобрени бяха и правила за вътрешен ред, охрана и пропускателен режим и за извършване на видеонаблюдение в сградата на КСБ.

Разширеният управителен съвет обсъди и прие Годишния финансов отчет на КСБ и доклад на независимия одитор на Камарата за 2024 г. Избран бе и одитор за 2026 г., както и бе одобрен Консолидираният отчет и доклад на независимия одитор за 2024 г.

След това членовете на Разширения УС утвърдиха Годишен доклад за дейността, Годишен финансов отчет и доклад на независимия одитор за 2024 г. на „Строителна квалификация“ ЕАД. Освободени от отговорност бяха членовете на СД на дружеството за дейността им през изминалата година.

Събитието продължи с представяне на дейността на Фондация „Български строител“ за изминалия период.

Бяха взети решения за приемане и изключване на членове на КСБ.

В точка „Разни“ бе представена дейността на КСБ по инициативата „Внос на работна сила от трети страни“, както и на инициативата за завръщане на българи от чужбина към трудовия пазар в България.

Състоя се заседание на УС и СН на Фондация „Български строител“

Емил Христов

Снимка *авторът*

В централния офис на Камарата на строителите в България се проведе заседание на Управителния съвет (УС) и Съвета на настоятелите (СН) на Фондация „Български строител“. То се състоя в хибриден формат – присъствено и онлайн.

Срещата бе открита от инж. Николай Николов, изп. директор на Фондацията и председател на ОП на КСБ – Бургас. Присъствено участваха председателят на СН на Фондацията инж. Светослав Глосов, който е и почетен председател на КСБ, инж. Любка Денева, член на УС на Фондацията, и Ренета Николова, член на УС на Фондацията и прокурист и главен редактор на в. „Строител“. На заседанието присъстваха и Канка Асенова, финансов директор на КСБ.

Първа точка в дневния ред бе разглеждане на справка за приходите и разходите за периода от май до септември 2025 г.

Обсъдени бяха и постъпили искания за дарения към Фондацията.

ОБЩИНА РУСЕ

ОБЩИНА РУСЕ

ОБЯВА

Община Русе стартира конкурсна процедура за заемане на длъжността „Главен архитект“. Кандидатите трябва да притежават висше образование със степен „магистър“ по специалност „Архитектура“, най-малко четиригодишен професионален опит в съответната област, пълна проектантска правоспособност или необходимия стаж за придобиването ѝ.

Конкурсът ще се проведе в три етапа – проверка за съответствие на представените документи и предварително обявените изисквания за заемане на длъжността, тест върху приложимото законодателство и интервю.

Документите за участие се подават в срок до 6 октомври включително на адрес Русе, пл. „Свобода“ 6, II етаж, стая 204 – отдел „Човешки ресурси“, всеки работен ден от 8:30 до 12:00 ч. и от 13:00 до 17:30 ч. Задължително е представянето на оригиналите за сверяване.

Цялата информация за конкурса можете да намерите на сайта на Община Русе.

Община Русе, Отдел „Връзки с обществеността”, Русе 7000, пл. „Свобода“ 6
www.obshtinaruse.bg Тел. 822 388, 822 387, 881 745 e-mail:pr@ruse-bg.eu

ЗГП - ЗАВОДИ ЗА ГОРЕЩО ПОЦИНКОВАНЕ

Прилагаме линейно поцинковане и единствени на територията на България - услугата горещо поцинковане чрез центрофугиране.

Групата ЗГП - Заводи за горещо поцинковане цели чрез своите услуги да допринесе за повишаването на конкурентоспособността на местните фирми в сферата на металообработването,чрез увеличаване на живота на тяхната продукция и намаляването на експлоатационните разходи за техните крайни клиенти.

гр. Пловдив
Асеновградско шосе
(срещу КЦМ)
тел: 032/ 207 930
факс: 0887 337 132
e-mail: info@zgp.bg

гр. Каспичан
ул. Александър
Стамболийски 34
тел: 05327/ 6300
факс: 05327/ 6301
e-mail:
info_kaspichan@zgp.bg

гр. Пловдив
Асеновградско шосе
(до КЦМ)
тел: 032/ 638 438
факс: 032 / 638 446
e-mail:
info_plovdiv@zgp.bg

ЛОГИСТИЧЕН ЦЕНТЪР
гр. София, Казичене
ул.Индустриална зона
тел: 032/ 207 930
факс: 0887 337 132
e-mail:
office_kazichene@zgp.bg

Вицепремиерът Атанас Зафиров:

3,7 млрд. лв. са нужни за спешни ремонти на остарялата ВиК мрежа

Емил Христов

„3,7 млрд. лв. са средствата, необходими за разрешаването на проблема с остарялата водопреносна мрежа, и то само за най-спешните дейности.“ Това обяви вицепремиерът Атанас Зафиров след първото заседание на Националния борд по водите, чийто председател е. На брифинг след края на работната среща той заяви, че министерствата работят в тясна координация помежду си. „От данните, които представи МФ, през 2025 г. от държавния бюджет ще се финансират 579 проекта на общините на стойност 775,4 млн. лв., а до края на 2027 г. във ВиК сектора планираните средства са 1,1 млрд. лв.“, информира вицепремиерът Зафиров.

Той посочи, че на заседанието е била обсъдена и възможността за финансиране на ВиК проекти и от страна на Българската банка за развитие. Атанас Зафиров подчерта, че само 25% от подадените общински проекти за финансиране от държавния бюджет са за ВиК инфраструктура и това е дисбаланс, който трябва да бъде променен.

Вицепремиерът информира, че ще предложи в държавния бюджет за следващата година изрично да има заложено финансиране с предимство на проектите във ВиК инфраструктурата. „Посоката на предприетите оперативни действия е правилна, но за съжаление темпото е недостатъчно задоволително“, подчерта Атанас Зафиров.

На брифинга стана ясно, че следващите заседания на Националния борд по водите ще са на 9 и 23 октомври. „Наясно сме с отговорностите, с трудностите, пред които сме изправени, и сме готови да отдадем цялата си сила и енергия за справяне с този много голям бич, който в момента тормози българското общество“, изтъкна Зафиров.

Министър Иван Иванов:

България и Китай имат потенциал да изпълняват съвместни проекти

Десислава Бакърджиева

„България все повече поставя акцент върху бъдещето на публично-частното партньорство (ПЧП), което доказва своята ефективност за регионално и инфраструктурно развитие в световен мащаб. Освен в изграждането на пътната инфраструктура имаме възможности за партньорства и във ВиК отрасъла, градоустройството и планирането“. Това е заявил министърът на регионалното развитие и благоустройството Иван Иванов на откриването на Конференцията за регионално сътрудничество между Китай и България по повод 10-ата годишнина от сътрудничеството по инициативата „Един пояс, един път“, съобщиха от МРРБ.

Според министър Иванов ПЧП могат да бъдат добра алтернатива за привличане на експертиза, финансиране, ноу-хау и подобряване на ефективността. „Отворени сме за активен диалог за намиране на най-подходящия бизнес модел на сътрудничество с китайската страна и останалите страни от инициативата „Един пояс, един път“. Бихме могли да използваме най-добрите европейски и световни модели, без да повтаряме грешките на другите“, е посочил той. По думите му инициативата разгръща широк хоризонт от взаимовръзки, които имат за цел не само подобряване на инфраструктурната свързаност между държавите, но и до икономическото им развитие.

Комисията по регионална политика в НС прие Законопроекта за ВиК на първо четене

Емил Христов

На свое заседание на 23 септември Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление в Народното събрание (НС) прие на първо четене Законопроект за водоснабдяването и канализацията, внесен от Министерския съвет на 25 юли т.г. Той е подготвен въз основа на законопроекта, изготвен през септември 2022 г., като се запазват поставените цели във варианта на законопроект от 2020 г., прецизирани в съответствие с изискванията на Националния план за възстановяване и устойчивост

(НПВУ), а именно: да се въведе отделяне на регулирането на ВиК услугите в самостоятелен субект; да се въведе нова структура на цените на ВиК услугите, базирана на гарантиране на минималните разходи за ползване на системите и потребените услуги; да се регламентира ролята на „Български ВиК холдинг“; да се прецизират ролите и функциите на заинтересованите страни; и да се създадат предпоставки за консолидация при стопанисването, експлоатацията на ВиК системите и предоставянето на ВиК услугите.

„Законът за ВиК има нужда от сериозни промени между първо и второ четене, но е крайно необходим. Не само защото е обвързан с плащане по НПВУ“, заяви председателят на Комисията Николай Нанков. Той подчерта, че по време на обсъждането на законопроекта са били дадени много аргументирани мнения и идеи. „Дискусията с кметовете и с бранша ще продължи, докато намерим онзи консенсус, който да защити максимално българските граждани и да направи работата на ВиК операторите ефективна. Включително и по отношение на нова методика за изчисляване на социалната поносимост на цената на водата, и по отношение на въвеждане принципа да не се начислява такса за питейната вода, когато тя е с вложени показатели“, добави той.

„Ще удължим срока между първо и второ четене на законопроекта и се ангажираме да направим поне един голям национален форум“, бе категоричен Нанков.

ВЕРИЖНИ БАГЕРИ HIDROMEK®

HMK 145 LCSR

HMK 310 LC

HMK 390 LCHD

- Ултра модерни
- 100% първокласни компоненти
- Супер комфортна кабина
- Изключително надеждна и здрава конструкция...

... И ВСИЧКО ТОВА НА НЕОЧАКВАНО ДОБРА ЦЕНА

КОЙТО ИМА ЗНАЕ !

HMK 230 LC

ECOSOL - официален представител за България
на лидера в производството на строителна техника Hidromek

www.hidromekbg.com
office@ecosol.bg 0888 811 537

НАЙ-ДОБРОТО ЗА НАЙ-ДОБРИТЕ

MANITOU
HANDLING YOUR WORLD
Номер едно в света

- БОГАТ ИЗБОР НА МАШИНИ НАЛИЧНИ НА СКЛАД
- ВИСОКА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ
- ГОЛЯМО МНОГООБРАЗИЕ НА ПРИКАЧНО ОБОРУДВАНЕ

MT 735 / MT 935 MLT 741 / MLT 961 MRT 1845 / 2660

EUROMARKET
ЗАЕДНО С БЪЛГАРСКАТА ИНДУСТРИЯ

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ СЕ СВЪРЖЕТЕ С НАС:
София 1532, Казичене, ул. Околовръстен път 454
02/ 97 67 100, 0884 101 489, e-mail: construction@euromarket.bg
www.euromarket.bg

МЕДИЕН ПАРТНЬОР Строител НА СЪБИТИЕТО

Единадесетата конференция представи законодателни промени

Събитието бе организирано от ББАПБ, вестник „Строител“ традиционно бе медиен партньор

Снимки *Мартин Стоянов*

Мирослав Еленков

На 18 и 19 септември в Пловдив се проведе Единадесетата годишна конференция на тема „Безопасна пътна инфраструктура“. Най-голямото събитие за пътна безопасност у нас бе организирано от Българска браншова асоциация „Пътна безопасност“ (ББАПБ). Традиционно вестник „Строител“ бе медиен партньор на форума. Той събра представители на институциите, бизнеса, неправителствени организации, специалисти и експерти в областта, които в рамките на два дни обмениха добри практики и набелязаха стъпки, по които страната ни трябва да върви, за да се постигне напредък в пътната безопасност. Представени бяха предлагани законодателни промени, реализирани мерки за повишаване на сигурността на пътя и изпълнението на ключови инфраструктурни проекти.

Конференцията откри председателят на УС на ББАПБ д-р ик.н. Николай Иванов, който е и член на Контролния съвет на Камарата на строителите в България (КСБ). Официални приветствия към участниците отправиха Димитър Недялков, зам.-министър на транспорта и съобщенията, Тони Тодоров, зам.-министър на вътрешните работи, инж. Йордан Вълчев, председател на УС на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), Мария Лазарова, зам.-председател на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“, инж. Живко Недев, зам.-председател на УС на КСБ, Кристоф Никодим, представител на Пътната федерация на Европейския съюз (ERF), и Дамян Владинов, ген. секретар на Европейската мрежа на службите на пътна полиция ROADPOL.

„Добре дошли на 11-ата годишна конференция „Безопасната пътна инфраструктура“. През годините събитието се утвърди като най-значимата и авторитетна платформа за диалог и сътрудничество в областта на пътната безопасност у нас. То се провежда в рамките на европейската кампания ROADPOL Safety Days 2025, организирана от Европейската мрежа на служби за пътна полиция. Отново сме тук, обединени от общата ни цел да намалим до нула жертвите и тежко пострадалите при пътнотранспортни произшествия в България, защото животът, здравето и сигурността на хората са първата и най-важна ценност“, каза д-р Николай Иванов.

Димитър Недялков обяви, че Министерството на транспорта и съобщенията е предложило

законодателни промени за по-строг контрол върху претоварените камиони.

„Предложението е за изменение на Закона за автомобилните превози, с което всички измервателни точки да подават информация към ИА „Автомобилна администрация“ за точното тегло на натоварените превозни средства. При наличие на претоварване системата няма да позволява издаването на превозен документ“, обясни Недялков. Той добави, че от началото на годината инспекторите на ИА „Автомобилна администрация“ са съставили близо 200 акта за претоварване. Нарушенията са установени както при регулярни проверки, така и при съвместни акции с АПИ, Националното тол управление и МВР.

Зам.-министър Недялков акцентира и върху други ключови мерки за пътна безопасност като въведената от 12 юли дигитализация при обучението на водачите. С нея се гарантира, че курсистите получават пълния обем часове по теоретично и практическо обучение, както и засилен контрол върху ученическите превози. Преди началото на учебната година са проверени училищните автобуси, като не са констатирани сериозни нарушения. Подготвят се и законодателни промени за оборудване на всички училищни автобуси със заключващ дрегер, който блокира двигателя, ако бъде отчетен алкохол при теста на водача. „Всички тези действия са част от общата ни цел – да изградим устойчива система за пътна безопасност. С последователност и общи усилия можем да постигнем трайно намаляване на жертвите по пътищата и да гарантираме сигурността на всеки участник в движението“, обобщи Димитър Недялков.

„Последните години всички осъзнаваме, че платихме и продължаваме да плащаме много висока цена с жертвите по пътищата. Хубавото е, че все по-често започва да се говори по темата за

пътната безопасност, тя е приоритетна за МВР и за цялата държава.

В този процес участват много страни, като целта е да се намалят катастрофите и жертвите“. Това каза зам.-министър Тони Тодоров и подчерта, че пътната безопасност зависи от всеки един гражданин. „Трябва да обърнем внимание на възпитанието на нашите деца. Да не разчитаме само на учителите, а ние също да полагаме повече грижи и да ги възпитаваме в добродетели. Това със сигурност ще намали броя на жертвите по пътищата“, изтъкна Тодоров. Той коментира, че статистиката за ПТП регистрира лек спад в броя на жертвите, както и на тежките катастрофи. „Нещата се подобряват, но резултатът все още не е удовлетворяващ. Затова всеки трябва да е отговорен, да се полагат усилия по посока на възпитанието на децата и да ценим човешкия живот“, завърши Тони Тодоров.

Според Кристоф Никодим

Европейският съюз се нуждае от стратегически инвестиции в пътната инфраструктура,

за да се намалят задръстванията, да се подкрепи развитието на страните в ЕС, сближаването между държавите членки, по-специално в периферните и селските райони.

„През годините съм имал възможността да участвам в няколко конференции, организирани от ББАПБ. Винаги съм бил впечатлен от високото ниво на експертиза, професионализъм и отдаденост, които това събитие обединява. Всяко издание служи като ценна платформа за обмен на знания, споделяне на добри практики и постигане на напредък към нашата обща цел, а именно – по-безопасни пътища за всички“, сподели още Кристоф Никодим.

Мария Лазарова поздрави организаторите на събитието и специално д-р Николай Иванов. „Конференцията за пътна безопасност се развиви през годините и сега е сред най-големите в региона, за което основна заслуга имате Вие, д- р Иванов. На това събитие ние говорим за новите технологии в сектора, за устойчивост. А какво е устойчивостта? Да гледаш в бъдещето. Именно това е да бъдеш визионер, какъвто именно сте Вие“, каза Мария Лазарова.

Инж. Живко Недев приветства организаторите и участниците във форума от името на УС на Камарата на строителите в България. Той посочи, че конференцията се е утвърдила като

„Безопасна пътна инфраструктура“ и напредъка по ключови проекти

традиционна и че всички ангажирани с темата пътна безопасност с нетърпение очакват събитието всяка година. „Благодаря Ви, колеги, приятели, съмишленици, защото Вие сте хората, които давате добри идеи и повдигате проблемите в сферата, които трябва да се решат. Благодарение на Вашата експертиза голяма част от трудностите се преодоляват“, заяви инж. Недев. „Доста от присъстващите тук сме свързани със строителството, от което зависи пътната инфраструктура. Но знаем, че пътната безопасност има няколко ключови елемента – освен инфраструктура има и контрол, водачи, автомобил. Цялостното решение на проблемите в пътната безопасност е свързано с постигането на симбиозата между тях“, посочи той.

Инж. Недев подчерта, че с нетърпение очаква заключителната декларация от участниците в конференцията, която традиционно ще бъде публикувана във в. „Строител“. „Изданието е трибуна, която е отворена за всички специалисти и експерти“, каза инж. Живко Недев и връчи и поздравителни адреси от председателя на УС на КСБ инж. Илиян Терзиев и от Съвета на директорите и екипа на вестник „Строител“.

Инж. Йордан Вълчев потвърди, че има тенденция за намаляване на загиналите у нас при ПТП. В своята презентация той представи подробно напредъка по ключови инфраструктурни проекти и въведените мерки за безопасност на движението в страната.

„Работата по АМ „Хемус“ продължава с ускорени темпове. До началото на октомври започваме строителството на първия участък от Боаза до пътен възел „Дерманци“. Строителството на участъци 2 и 3 е в ход, очакваното завършване е краят на 2027 г. За останалите отсечки от автомагистралата текат процедури за издаване на разрешения за строеж. Успоредно с това вече разполагаме с изцяло завършена АМ „Европа“, след като пуснахме последния 3-ти участък. Напредък има и по бъдещата АМ „Русе – Велико Търново“, където предстои старт на строителството на първата отсечка. Обходът на Бяла вече се строи“, отчете инж. Вълчев.

По думите му

ключов приоритет остава последният участък на АМ „Струма“.

„Очакваме разрешение за строеж за обхода на град Кресна. Целта е съоръжението да е готово за по-следващия сезон“, каза председателят на УС на АПИ и посочи, че продължава и модернизацията на път I-1 Видин – Ботевград. Той припомни, че тази година бе пуснат в експлоатация участъкът Мездра –Ботевград, а по останалите отсечки работата напредва.

„Продължава и ремонтът

на Дунав мост при Русе. През пролетта извършихме и мащабни обновявания по АМ „Тракия“, където благодарение на добрата организация успяхме да сведем задръстванията до минимум“ информира инж. Йордан Вълчев.

По думите на инж. Вълчев Националното тол управление се утвърждава като ключов инструмент за безопасност. „Чрез тол камерите вече засичаме средната скорост на движение, а до края на месеца започваме и контрол на претоварването на тежкотоварни автомобили, което е основна причина за разрушаването на пътищата. Системата ни позволява да следим и за движение в аварийната лента – мярка, която вече дава резултат и водачите са по-дисциплинирани“, бе категоричен той.

Председателят на УС на АПИ изтъкна, че през 2025 г. след близо десетгодишно прекъсване е въведена

нова техническа спецификация, която осъвременява изискванията към пътното строителство.

Инж. Йордан Вълчев поясни, че тя включва и нови продукти и материали (геосинтетични материали, саниране на бетон и др.)

„Нямаме голям напредък в проектирането през 2025 г., но се надяваме до края й да приключим основните проекти, останали от миналата година. Приоритет са модернизацията на пътищата Добрич – Варна, Враца – Оряхово – Козлодуй (заради очаквания трафик към АЕЦ), Русе – Шумен и Пловдив – Рудозем. Продължава работата по проектирането на участъци от АМ „Струма“, пътя Монтана – София през Петрохан, Монтана – Враца и последните отсечки за свързването на Видин със София с четирилентов път“, съобщи инж. Вълчев.

„От гледна точка на пътната безопасност сме извършили 600 км одити и сме отстранили проблеми по над 70 приоритетни участъка. Инициирахме и сканиране на цялата автомагистрална мрежа, за да идентифицираме участъци, които не отговарят на техническите изисквания за скорост от 140 км/ч, и там да наложим съответните ограничения“, добави инж. Йордан Вълчев.

В края на събитието инж. Росен Колелиев, управител на „Пътища и мостове“ ЕООД, направи презентация на тема „Основни изисквания при проектирането, изпълнението и поддържането на пътни настилки“.

На финала участниците в конференцията приеха редовната си заключителна декларация, в която се обобщават предложените решения за проблемите в сектора на пътната безопасност. Документът ще бъде публикуван в следващ брой на вестник „Строител“.

Изключително надежден и комфортен

Cat®320GC се отличава с висока производителност, повишена ефективност, мощност, с по-нисък разход на гориво и по-ниски разходи за поддръжка.

- Последно поколение дизелов двигател покриващ най-новите екологични изисквания на ЕС-Етап V. Два режима на работа на двигателя: Стандартен и Smart (автоматично адаптиращ се към условията на работа).
- Електрически вентилатори за радиаторите на машината.
- Електрохидравлична система за управление на машината и електрохидравличен основен разпределител.
- Двустепенно филтриране на горивото със сепаратор, отделящ водата от горивото и индикатор.
- Осигурен комфорт за работа на оператора.
- Безопасност при работа благодарение на увеличените остъклени повърхности на кабината на оператора и добавените две камери за наблюдение.

eltrak CAT

Елтрак България ЕООД
тел.: 0700 148 48
info@eltrakbulgaria.com
www.eltrakbulgaria.com

Организационният комитет на Единадесетата годишна конференция „Безопасна инфраструктура“

Форумът на ББА „Пътна безопасност“

Партньорството с в. „Строител“ е изключително важно и ползотворно

Мирослав Еленков

Снимка *Мартин Стоянов*

Д-р Николай Иванов, инж. Алекси Кесяков, инж. Иван Табаков, инж. Гергана Пиронкова, на 18-19 септември се проведе 11-ата годишна конференция на Българска браншова асоциация „Пътна безопасност“ (ББАПБ). Какви бяха основните акценти?

За поредна година организираме този форум, който дава трибуна за изява на експертите. За съжаление като общество рядко чуваме тяхното мнение, в малко случаи те имат възможност да излязат пред широката публика и да споделят своя опит, работа, мисли, намерения и притеснения. Конференцията им осигурява свободно изразяване пред свои съмишленици, които имат обща кауза, посветена на спасяването на човешки животи.

Настоящото издание на форума разшири значително кръгозора на темите, които бяха представени. Основен акцент беше участието на видни специалисти от Германия, които споделиха опита си по отношение на пътните настилки, проектирането на безопасни автомагистрали и контрола на пътното движение. Редица правила и ограничения при проектирането на пътища произлизат от възможностите на водача и от динамиката на превозните средства. Ето защо бе обърнато внимание на особеностите в психологията на човека.

Автотехническите експертизи и съдебната система като цяло са водещи теми в обществените обсъждания, когато говорят пострадали от катастрофи и техни близки. Изключително интересни факти, казуси и постановки бяха представени по тези проблеми от Съюза на независимите автотехнически експерти и Върховния касационен съд. Почти никога не си даваме сметка как съдът преценява вината и обстоятелствата при конкретно произшествие, за да бъде крайното решение справедливо и да отразява всички гледни точки. Това следва да бъде част от обучението на новите водачи като повишаване на правната им култура, а чрез това и подобряване на поведението им на пътя.

За първи път видяхме презентация от представител на застрахователния бранш, чиято роля в безопасността на движението е много важна в напредналите държави. В някои от тях този бизнес финансира цели институти, занимаващи се с изследвания в областта. Традиционно на нашето събитие даваме думата и на държавните органи, които са отговорни за политиките, стратегиите и отделните елементи от системата на движението. Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ (ДАБДП), Агенция „Пътна инфраструктура“ и Министерството на вътрешните работи представиха важни и интересни проблеми, решения и инициативи, свързани с нашата много амбициозна цел да елиминираме жертвите и тежко ранените по пътищата ни. Отзивите след края на форума са изключително позитивни, което ни стимулира да продължаваме с ентусиазъм традицията на конференцията. Вече започваме работа по организиране на следващата, дванадесета поред, като датите са фиксирани – 17 и 18 септември 2026 г., а мястото отново ще бъде Пловдив.

Обсъждаха се международни практики за пътна безопасност. Кои модели и решения от чуждестранния опит могат реално да бъдат приложени в българския контекст? Как се справяме в сравнение с другите европейски страни по показатели за пътна безопасност?

Чуждият опит е много важен за нас, тъй като ние вървим с по-бавни темпове по отношение на безопасността на движението. Споделянето му ни дава възможност да спестим време и да избегнем грешките, които напредналите държави са допускали, или да изберем мерки, които имат висока ефективност по отношение подобряване на всеки един елемент от системата на пътното движение – човек – път – автомобил – среда. Предизвикателството тук е да се прецени и отсее добре какво би работило успешно в нашите условия и какво не. Огромна ефективност в управлението на инфраструктурата дава правилното планиране и приоритизиране на всички дейности – проектиране, строителство, поддържане. Освен че подобрява състоянието на пътищата, това ни дава високо ниво на безопасност и правилно изразходване на финансовите средства. Чуждестранните администрации, които отговарят за пътища, отдавна са интегрирали специално разработени системи, които ги подпомагат и автоматично преценяват по определен алгоритъм кой път подлежи на основен ремонт, реконструкция и др.

Не е тайна, че резултатите ни по показатели за пътна безопасност не са добри въпреки положителните тенденции в последните години и намаляването на жертвите от ПТП. Все още темповете на интегриране на безопасността в работата на отговорните институции, а и на всеки отделен българин са много бавни и срещат редица препятствия, за да бъдат по-бързи. Основа на добрите решения е да се вслушваме в експертите, което е и нашата мотивация да организираме събитие от такъв висок ранг.

Как оценявате текущото състояние на българската пътна инфраструктура и къде са най-критичните места?

Никого няма да изненадаме с мнението, че състоянието на пътната инфраструктура не е добро. Конкретика по този въпрос може да бъде дадена съвсем скоро, тъй като ДАБДП в момента извършва цялостна оценка на безопасността на пътната инфраструктура. Тя е част от задължителните процедури, касаещи пътищата, като резултатите от нея се изпращат на Европейската комисия. Срокът на завършването ѝ е краят на октомври, след което ще имаме база за анализи и препоръки за предприемане на действия за подобряване на пътните елементи.

Най-общо казано, най-критичните места по нашите пътища са тези, при които има нехомогенност на състава на движението. Т.е. участъци, на които има висока интензивност на тежкотоварно движение, което в комбинация с натоварения трафик на леки автомобили неминуемо повишава риска от произшествия. Подобни участъци са Русе - Бяла, Бяла - Велико Търново, Видин - Ботевград и др. Основен недостатък на първокласните ни пътища е липсата на физическо разделение на посоките на движение. Само около 5% от дължината им има разделяне със средна ивица, на която има монтирани ограничителни системи за пътища.

Колко процента от тежките ПТП се дължат директно на лошото състояние на пътните настилки и недостатъци в инфраструктурата?

Много трудно може да бъде преценено доколко пътят допринася за даден инцидент. Най-точни бихме могли да бъдем, ако имахме данни от автотехническите експертизи и съдебните дела, които са приключили. За съжаление подобни статистики не се публикуват. В допълнение рядко при извършване на експертизите се вземат предвид особеностите на пътя като геометрия, коректност на пътните знаци и ролята на маркировката за правилното разположение на превозните средства в габарита на пътя. В изключително малко случаи може да се твърди, че причината за катастрофа е единствено пътят, но в много други може и е важно да се анализира доколко той е повлиял негативно за тежките последствия за участниците в движението.

Безопасността в инвестиционния процес беше една от темите. Прилагат ли се достатъчно превантивни мерки още при проектирането на пътните обекти?

Най-добрият инструмент за осигуряване на безопасни пътища е одитът за пътна безопасност. Той се използва още на етап проектиране, когато е най-лесно да се отстранят идентифицирани недостатъци и да се предложат подобрения, които спасяват животи. В последните години тази процедура се прилага, но все още има какво да се работи по качеството на пътищата и по изпълнение на предписанията им. Одиторите вече са близо 180, което предполага по-висока конкуренция, а оттам и по-високо качество на одитните доклади. Не бива да пренебрегваме и надзора по време на проектиране и строителство. Там също има висок потенциал на развитие, чието осъществяване зависи и от администрацията, която управлява пътищата.

През последните месеци бяха приети нови промени в правилата за движение по пътищата. Кои от тях смятате за най-важни и ще имат ли реален ефект върху безопасността?

Новите правила касаят предимно пешеходци и водачи на тротинетки. Разбира се, те са важни и полезни, но дали ще се спазват, е въпрос на контрол и по-важното – на съзнанието на гражданите. Ефектът ще е видим само ако обществото осъзнава, че те се въвеждат за доброто на всеки индивид и ако всички заедно ежедневно помагаме на отговорните институции да вършат добре своята работа.

Останалите съществени промени са по отношение на наказанията на провинилите се участници в движението. Считаме, че има много дискусионни текстове, които не целят превенция, а възмездие, което не е правилната политика. Системата на движението не бива да се управлява със страх, а със стимулиране на съвестно, отговорно и толерантно поведение на пътя. Начинът, по който се води дискусията предимно от централните медии, не е достатъчен, за да могат последните промени да достигнат до всеки гражданин. Новите текстове в Наказателния кодекс по отношение на пътнотранспортните произшествия с тежки последици е необходимо да се знаят от всеки водач, за да може да преосмисли своето поведение. В противен случай много граждани, които допуснат произшествие с убити и ранени, са застрашени да бъдат причислени към групата на пияните, наркоманите зад волана и умишлените убийци, за които лишаването от свобода започва от 10 г. нагоре.

Интелигентните транспортни системи и дигитализацията - в каква фаза сме и какви са приоритетите?

Нека да кажем, че сме в много начална фаза, за да избегнем думата липсват. За да се развият интелигентните транспортни системи на пътя, следва те да са част от съзнанието на управляващите пътищата. Действително в новите проекти за пътища има предвидени рамки за монтиране на т.нар. умни знаци или знаци с променливо съдържание, но самите системи се оставят за следващ етап, т.е. след построяването на пътя. Сами разбирате, че този подход не е ефективен, тъй като впоследствие отново трябва да се търси финансиране, обявяване на обществени поръчки и т.н., което води до безсмислено забавяне на осъществяването на така важен и доказано ефективен елемент от организацията на движението. С развитието на системите за безопасност в автомобилите и автономните автомобили политиката за осигуряване на необходимата пътна инфраструктура следва да бъде преразгледана.

Как новите материали и технологии за пътни настилки могат да подобрят безопасността?

Най-често чрез повишаване на коефициента на сцепление. В последните години навлизат нови технологии, които осигуряват висока грапавост и устойчивост на пътните настилки. Но дори със старите методи може да постигнем много добри резултати. Достатъчно е само да се спазват всички правила за проектиране, производство и полагане, което у нас понякога се неглижира. Подобряване на качеството е процес, който зависи не само от отговорните институции. Академичната общност трябва да положи усилия, за да помогне на държавата чрез научни изследвания, които да покажат кои методи и материали са най-подходящи за нашите условия.

Образованието и възпитанието на водачите - достатъчни ли са сегашните програми, или са нужни радикални промени?

Категорично са необходими радикални промени. Работата с децата е на много ниско ниво. От една страна, учителите подценяват този проблем, а от друга - те не са толкова подготвени по темата, за да успеят да научат децата на правилното поведение на пътя. Часовете за безопасност на движението са изключително малко, а на практика дори и те не се провеждат. И това е така поради факта, че в нормативната база, свързана

– д-р Николай Иванов, инж. Алекси Кесяков, инж. Иван Табаков, инж. Гергана Пиронкова:

дава трибуна за изява на експертите

с обучението на децата и учениците, доскоро нямаше нито един текст, касаещ обучението по безопасност на движението. Сега вече има такава регламентация в чл. 76, ал. 5 от Закона за предучилищното и училищно обучение, където се казва, че в процеса на училищното образование могат да се изучават и учебни предмети от областта на изброени 15 предмета, сред които е и безопасността на движението по пътищата, като се разширява и допълва съдържанието, което присъства интегрирано в други учебни предмети. От една страна, наказания и затвор, а от друга, може и да се изучава. Големите проблеми в безопасността на движението по пътищата са функция и на голямото невежество. Вече споменахме, че в обучението на водачите следва да залегне повишаване на правната култура. Шофьорите с дълъг и не толкова дълъг стаж трудно могат да бъдат превъзпитани. Ето защо задължително трябва да се приложи работа с психолози за системните нарушители и водачите с агресивно поведение на пътя. В редица държави тази мярка е въведена от много години и работи изключително добре. Също така следва да се предприемат действия за изграждане на полигони, на които младите водачи да добиват знания и умения за управление при екстремни условия.

Ако трябва да посочите три най-важни мерки, които могат да бъдат приложени веднага за подобряване на пътната безопасност, кои биха били те?

Проблемът със системното нарушаване на скоростта е ключов за последствията, които настъпват след катастрофа. Виждаме, че се предприемат строги мерки чрез контрола с камери за скорост и по-високи наказания. Други проблеми по пътищата, които са много определящи за риска от инциденти, остават неглижирани. Дистанцията е един от тях. Голяма част от произшествията по автомагистралите, а и не само, се дължат на неспазване на достатъчно за безопасно спиране разстояние. Усилия следва да се насочат и към тези нарушения на правилата.

Няма как да пропуснем основата на всички добри решения – експертните анализи и оценки. На първо място трябва да се създават експерти по всички аспекти на безопасността на движението, да им се осигурят добри условия на труд и отговорните хора, най-вече полицаи, да се вслушват в тях, колкото това да не им печели популярност сред широката публика. За подобно нещо са ни необходими смели политици и ръководители или, кратко казано, визионери. Осигурим ли тези три неща, всичко по веригата рано или късно ще си дойде на мястото, ще постигнем устойчиви резултати, които ще ни отведат до така желаната цел да няма жертви от пътнотранспортни произшествия.

Каква е ролята на гражданите и как те могат да се включат активно в усилията за по-безопасни пътища?

Ролята на обществото и всеки отделен гражданин е огромна. Не е възможно да постигнем каквото и да било, ако усилия се полагат само от държавата, а хората седят безучастни. Не е необходимо човек да прави гръмки неща, достатъчно е в ежедневието си да спазва правилата, да е отговорен и толерантен. По този начин не пази само себе си, пази и другите около него, служи за пример на децата, а и не само на децата. Ето как всеки ден може да спасяваме живот с най-елементарни, но много важни действия.

Гражданите трябва да бъдат стимулирани да сигнализират за неизправности по пътната мрежа и техните сигнали да се обработват, след което да се планират действия. Редица повреди по пътните съоръжения след пътнотранспортно произшествие с месеци не се възстановяват. Всички ние можем да бъдем много добри помощници на институциите, ако имаме активна гражданска позиция.

С какви предизвикателства се сблъсква ББАПБ в своята дейност и какви са плановете за развитие на организацията?

Без да преувеличаваме, бихме искали да отбележим, че в ББАПБ членуват най-изявените и компетентни специалисти в областта на пътната безопасност. Използвайки техния потенциал, работим за подобряване на законовите и подзаконовите нормативни документи, за интегриране на науката и постиженията ѝ в управлението на безопасността. Активно развиваме международна дейност чрез участия в работни групи към ЕК, членуваме в редица престижни международни организации, където също помагаме за изпълнение на съответните им цели.

С целия наш потенциал ние ще продължим активно да действаме за налагане на принципите на интегрирания подход „Визия 0“ във всички сфери от обществения живот. Чрез „Визия 0“ - нашето специализирано предаване в социалните мрежи, ще продължим да разпространяваме знания и становища на най-изявените специалисти в сферата на пътната безопасност.

Нашето искрено желание е да съдействаме и дадем личен принос за формиране на тенденция за трайно намаляване на жертвите на пътнотранспортните произшествия у нас.

Д-р Иванов, Вие присъствахте и бяхте партньор на проведената 10-а кръгла маса „Перспективи и визия за развитието на строителния сектор“. Как оценявате партньорството си с в. „Строител“ и какви бяха основните изводи от кръглата маса според Вас?

Н.И.: Партньорството с в. „Строител“ е изключително важно и ползотворно и оценяваме високо нашето сътрудничество през годините. Проведената Десета поредна кръгла маса бе на много високо ниво. Конструктивният диалог между строителния бранш и държавата винаги дава добър резултат. Бяха засегнати голям брой теми, но бих отличил тази за изкуствения интелект. Той тепърва навлиза в нашия живот и е много трудно да кажем по какъв начин ще го промени, едно е сигурно – това е нов етап в развитието на човечеството и е необходимо да използваме тези нови технологии по правилен начин. В строителството той вече навлиза както на ниво управление, така и на изпълнение.

Много важна стъпка напред би било развитието на концесиите. Виждате, че в редица отрасли, включително и пътищата, има недостиг на средства, а концесията е прекрасен инструмент за осигуряване на нови възможности за изграждане и реконструкция на пътища и пътни съоръжения, без държавата да плаща за това и без да поема съпътстващите всяко строителство рискове.

Дискусиите, които бяха проведени на кръглата маса, показват, че бизнесът е готов за новите предизвикателства, които произлизат от развитието на иновациите и новите технологии. Насърчавам и подкрепям Вас и Камарата на строителите да продължите този традиционен форум и Ви пожелавам успех и удовлетворение от всяко Ваше начинание.

Договорите на FIDIC

Д-р инж. Адриана Спасова, член на Комитета по договорите на FIDIC и член на УС на Българското общество по строително право (БОСП):

Уважаеми читатели,

С подкрепата на вестник „Строител“ Ви запознахме с предимствата на всяка от основните форми на FIDIC за услуги и строителство. Ако сте пропуснали някои от Месечните порции FIDIC, можете да ги откриете на сайта на изданието www.vestnikstroitel.bg. Миналия месец Ви запознахме с ролята на консултанта за администрирането на договорите на FIDIC, а в настоящия брой ще Ви представим възможностите за използването на СИМ с тези договори.

Развитие на СИМ

Строително-информационното моделиране (СИМ)[1] представлява процес за управление на информацията по даден строителен проект през целия му жизнен цикъл. СИМ започва със създаването на интелигентен 3D модел, служещ като платформа, на която всички участници в проекта споделят данни и координират работата си. Фигура 1 показва възможното надграждане на СИМ. 3D моделът осигурява съгласуваност между отделните части на инвестиционния проект, като визуализира конфликтните точки между конструкцията и инсталациите и позволява бързо идентифициране на тесните места и грешките в проекта. Към информацията в модела може да се добави времето като четвърто измерение и разходите като пето измерение. Шестото измерение въвежда информацията за експлоатацията и поддръжката на обекта. Седмото измерение е свързано с устойчивостта. Осмото измерение е свързано със здравето и безопасността на обекта. Някои изследователи обсъждат потенциала на 9D BIM като интегриране на методи за повишаване на производителността чрез подобряване управлението на ресурсите, а 10D BIM като автоматизация, премахваща пречките пред производителността. Други предлагат с 10D BIM да се добави информация за сигурността, управлението на извънредните ситуации и бедствията. Разработчиците на софтуер защитават тезата, че 10D BIM работи като инструмент, който централизира данните за оптимизиране на управлението на проекта. 10D BIM може да се използва за съгласуване на финансовата и търговска информация с опазването на околната среда, здравето и безопасността, анализа на риска и др.

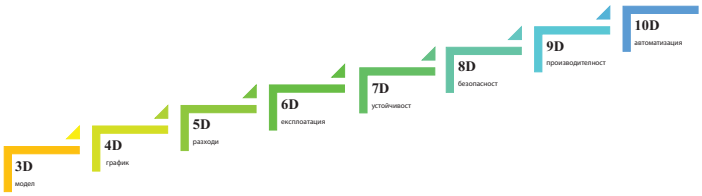

Фигура 1. Възможно надграждане на СИМ

Понастоящем СИМ се въвежда по целия свят, като всички участващи в създаването и експлоатацията на сградни и инфраструктурни активи търсят начини да подобрят съществено производителността и характеристиките им в отговор на постоянно нарастващите социални, икономически и екологични предизвикателства. За да подпомогне този процес, през 2017 г. FIDIC включва като приложение към новите издания на договорите за големи проекти „Съвети за използване на СИМ с договорите на FIDIC“.

Съвети за използване на СИМ с договорите на FIDIC

FIDIC отчита, че СИМ се основава на екипен подход. Успешните проекти, използващи СИМ, насърчават сътрудничеството. Договорите на FIDIC са създадени да бъдат справедливи към всички страни и се считат за подходящи за проекти, използващи СИМ, при условие че страните признаят разликата в подхода и използват договора по подходящ начин.

Това започва с правилно планиране и, ако Възложителят няма подходящи собствени експерти, препоръката е да назначи консултант, който е подходящо квалифициран, за да му съдейства за въвеждането на СИМ. Разбира се, необходим е и правен съвет, особено при следващите стъпки. Методологията за възлагане на поръчки трябва ясно да очертае какви са изискванията на Възложителя към всички изпълнители по договори относно информацията. Тези очаквания трябва да се фокусират върху целта, за която се изисква информацията, и да бъдат свързани с общите очаквани резултати от проекта. Ако бъде правилно изготвена, методологията за възлагане на поръчки ще помогне на оферентите да отговорят на изискванията и Възложителят да избере високо квалифицирани участници в проекта.

Подобреното качество на информацията при проекти, използващи СИМ, може да доведе до значително намаление на промените. Заслужава си да се помисли как традиционните роли на Изпълнител и Възложител ще се впишат в тази организация. По принцип СИМ е много подходящ за интегрирано изпълнение на проекти, включително проекти за проектиране-строителство и особено за проектиране-строителство-експлоатация, където ранното проактивно включване на ключовите участници в различните фази на проекта е от съществено значение.

За напреднали нива на СИМ, където се изисква изцяло отворено споделяне на информация, задължението за управление на комбинирания модел трябва да се възложи на физическо лице с подходяща квалификация. Тази роля следва да е различна от ролята на ръководителя на проекта, за да се гарантира ясно разграничаване на отговорностите по проекта. Това може да изисква назначаване на външен специалист, ако Възложителят или Инженерът не разполагат с такива кадри.

Фигура 2 показва рисковете, идентифицирани от FIDIC, при работа в среда със СИМ.

При управлението на рисковете, посочени на Фигура 2, и други рискове, свързани с цифровите технологии, Възложителят трябва ясно да дефинира изискванията си по отношение на следните въпроси, както и да се убеди, че са изяснени по подходящ начин в офертите на доставчиците:

- Специфични технологии, вкл. „версии“ и „издания“, прилагани от доставчика, които трябва да отговарят на общите изисквания на проекта за оперативна съвместимост и управление на информацията към всички доставчици, включително всяка специфична технология, която Възложителят може да планира да приложи.
- Правата за всяка информация, създадена от доставчик за целите на проекта, за да може същата да бъде достъпна за и използвана от други участници в проекта в неговия контекст.
- Правилно разпределение на риска за точност на външни или отворени данни, на които доставчиците могат да разчитат, за да развият своята собствена информация.
- Споразумения за нива на достъп (Service Level Agreements SLAs) за всеки софтуер, който може да бъде предоставен от доставчик, от който може да зависи своевременното изпълнение на работите от Възложителя или други участници в проекта.
- Определяне на отговорността в случай на кибератака, свързана с дигиталните системи.
- Изисквания за създаване и поддръжка на пълен архив на цялото движение на информацията, свързана с проектирането, базирано на модела, с цел създаване на възможност за пълна одитна следа и преглед на всички промени, ако е необходимо.

Предложенията на доставчиците трябва адекватно и подробно да отговорят на тези изисквания.

Всички участници в проект, който използва СИМ, трябва да положат специална грижа за проверката на възложения им обхват и договорни разпоредби, за да се уверят, че са наясно със своите отговорности, свързани със СИМ.

След завършване на проекта е необходимо информацията от модела да се превърне в екзекутивна документация, за да се предаде заедно със самия строеж. Това включва не само графичните елементи, но и интегрираните данни. Опитът показва, че това е значително усилие, така че отговорностите за изпълнението на тази задача трябва да бъдат ясни и да се предоставят подходящи ресурси. Важно е да се отсеят и предадат само данните, които ще бъдат полезни за бъдещата експлоатация и поддръжка.

Процесът на изпращане на уведомления по договора трябва да бъде проверен, за да се определи дали това ще стане чрез общата среда за данни или чрез по-традиционни методи, или и по двата начина.

Ако трябва да се използват подизпълнители, те трябва да бъдат обвързани от Протокола за СИМ и Генералния план за предаване на информация.

FIDIC препоръчва около 30 Под-Клаузи на Общите условия да бъдат внимателно прегледани и ако е необходимо, изменени чрез Специфичните условия.

Фигура 2. Рискове при работа в среда със СИМ

Подготовка на тръжни документи за проект, използващ СИМ с договори на FIDIC, при спазване на ISO 19650

Серията стандарти БДС EN ISO 19650 [*Организация и дигитализация на информацията за сгради и строителни съоръжения,*

и СИМ (BIM)

включително строително-информационно моделиране (BIM). Управление на информацията чрез използване на строително-информационно моделиране] предоставя препоръки за управление на информацията по проекта.

Тези документи са приложими за целия жизнен цикъл на всякакви строителни активи, включително стратегическо планиране, първоначално проектиране, инженеринг, разработване, документация и строителство, ежедневни операции, поддържане, реновиране, ремонт и край на жизнения цикъл.

FIDIC поддържа мрежа от международни експерти по приложението на СИМ, постоянно следящи развитието на ISO 19650. Договорите на FIDIC не изискват определени форми на Протокол за СИМ и План за изпълнение на СИМ/Генерален план за предаване на информация, като по този начин страните могат да изберат образец, който най-добре подхожда на проекта, или могат да изготвят собствен. Подходящ пример за етапа на строителство е Информационният протокол (Information Protocol), публикуван от UK BIM Framework, последно издание 6, юли 2023 г.

В този раздел предлагаме препоръки за имплементиране на серията стандарти БДС EN ISO 19650 при подготовката на тръжни документи с договори на FIDIC.[2]

Стандартът изисква Възложителят като възлагаща страна да установи Информационния протокол на проекта, който да бъде включен във всеки договор. Серията ISO 19650 разглежда цялата информация, като в договорите на FIDIC за строителство/инженеринг това включва програмата, записите, Документите на Изпълнителя, проектите на Възложителя, документи за осигуряване на качеството, Промени, Уведомления и други съобщения съгласно Под-Клауза 1.3 и т.н. Важно е Възложителят да формулира изискванията във връзка с управлението на информацията по време на планирането на поръчките. Изискванията за информация трябва да бъдат ясно установени в тръжните документи, включително отговорности, ниво на детайлиране на необходимата информация, критерии за приемане, допълнителна информация и срокове.

При подготовката на предложенията си проектанти, изпълнители и подизпълнители планират предаването на информацията. Изискванията за информация трябва да бъдат пренесени по веригата на доставките до най-релевантната страна или до точката, при която информацията може да бъде предоставена най-лесно. Изискванията може да не са идентични: в договора следва да се включат само тези, които са от значение за назначената страна. В началото на проектирането необходимата информация трябва да се прехвърли от информационния модел на активите (**AIM**) към информационния модел на проекта (**PIM**). Информацията за активите е отправна точка в случай на рехабилитация/реконструкция/реновиране/модернизиране на съществуващ обект. При предаването на обекта съответната информация следва да се прехвърли от PIM към AIM, за да се даде възможност за правилна експлоатация и управление на съоръжението.

Фигура 4 показва последователността, в която се предприемат дейностите за управление на информацията съгласно стандарта БДС EN ISO 19650-2:2019 [*Организация и дигитализация на информацията за сгради и строителни съоръжения, включително строително-информационно моделиране (BIM). Управление на информацията чрез използване на строително-информационно моделиране. Част 2: Етап на доставка на активи*][3].

Диаграмата за информационното планиране при възлагането, показана на Фигура 5, следва Фигура 7 от БДС EN ISO 19650-2:2019. Някои дейности са изобразени паралелно, тъй като могат да се изпълняват едновременно. Дейност 4.4 е изобразена няколко пъти, за да се подчертае, че всеки работен екип трябва да предприеме дадената дейност. На Фигура 5 са показани следните дейности за етапа на възлагане:

4.1 Утвърждаване на плана за изпълнение на СИМ на оперативния екип;

4.2 Създаване на подробна матрица на отговорностите на оперативния екип;

4.3 Установяване на изискванията за информация при обмен с водещата изпълняваща страна;

4.4 Създаване на план/планове за доставяне на информация;

4.5 Създаване на генерален план за доставяне на информация;

4.6 Завършване на документите за назначаване на водеща изпълняваща страна;

4.7 Завършване на документите за назначаване на изпълняваща страна.

А - информационният модел се развива последователно от оперативния екип (оперативните екипи) при всяко възлагане

Задълженията на участниците в изпълнение на ролите и задачите за информационното планиране могат да бъдат интегрирани в договорите на FIDIC, както следва:

ISO 19650-2 Клауза 5.1 Процес на управление на информацията – оценяване и определяне на необходимост

Възложителят **като възлагаща страна:**

5.1.1. възлага на физически лица да изпълняват функцията по управление на информацията. Те могат да са лица с подходящи знания и умения от неговия персонал или от водещата изпълняваща страна, или от трета страна в рамките на договорения обхват на услугите по управление на информацията. FIDIC отбелязва, че компетентността и отговорностите на тази позиция трябва да бъдат разбрани и да включват опит в създаване на резервни копия и интегриране на данни, планиране на непрекъснатост на процеса и киберсигурност.

Възложителят може да назначи консултант по BIM за мениджър на информацията. Алтернативно, Възложителят може да делегира отговорността за цялата или част от функцията по управление на информацията на Изпълнителя или проектанта, но съгласно стандарта Възложителят остава отговорен. Ако например по договор по Сребърната книга на FIDIC функцията по управление на информацията трябва да се изпълнява от Изпълнителя като **водеща изпълняваща страна**, Възложителят трябва да гарантира, че обхватът на договора отразява по подходящ начин възложените дейности и отговорности. За тази цел Възложителят трябва да назначи и да повиши квалификацията на вътрешен мениджър по информацията или консултант за изготвяне на изискванията за информация по проекта и по време на изпълнението на проекта да следи за спазването на изискванията. Като алтернатива Възложителят може да наеме BIM консултант, който да формулира обхвата на отговорностите на Изпълнителя за управление на информацията и да контролира изпълнението на задълженията на Изпълнителя до приключването на Договора с предаване на информацията в необходимия обхват. Установяването на обхвата на необходимите услуги може да се улесни чрез използване на „Матрицата за назначения по управление на информация“, приложение А в стандарта.

Възложителят може да делегира на Инженера отговорността за прегледа и приемането на информационния модел на Изпълнителя, ако му е възложен по Червената/Жълтата/Изумрудена книга. Тогава Инженерът ще следва процедурата за Преглед на Документите на Изпълнителя съгласно Под-Клауза 5.2/(Червена книга 4.4), като делегира тези отговорности на свой компетентен сътрудник.

5.1.2. установява проектни изисквания за информацията. Те са свързани с тръжната стратегия: обхват на проекта, предназначение, за което ще се използва информацията, Секции, ключови събития, етапи, договорни пакети, ключови решения, основани на предоставената информация (например Сертификати за междинно плащане, включващи плащане за работен проект с минимален обем и съдържание съгласно Наредба 4 на МРРБ).

5.1.3. установява ключови етапи за доставка на информация за проекта. Те могат да бъдат свързани с датите за предаване на Документите на Изпълнителя, данните за проектиране и за Площадката, предоставяни от Възложителя, ключови моменти за вземане на решения в Програмата; ключовите събития по Договора могат да бъдат свързани с бонуси/обезщетения (Под-Клауза 4.25 от Изумрудената книга; Червена/Жълта/Сребърна книга: примерна допълнителна Под-Клауза 4.22 от Ръководството за подготовка на Специфичните условия);

5.1.4. установява информационен стандарт за проекта. Съображенията са специфични за проекта и отчитат бъдещото използване на информацията по време на експлоатацията.

5.1.5. установява методи и процедури за създаване на информация за проекта. Те са специфични за проекта и трябва да бъдат свързани с процедурите за предоставяне и преглед на Документите на Изпълнителя съгласно Под-Клауза 5.2 (Жълта/Сребърна/Изумрудена книга)/4.4 (Червена книга); Под-Клауза 6.10 [Записи]; Под-Клауза 8.3 [Програма]; Под-Клауза 12 от Червената книга за измерване и оценяване и т.н., като се отчита сигурността или разпространението на информацията.

5.1.6. установява източници на информация и споделените ресурси по проекта. Използването на стандарти за отворени данни трябва да се обмисли както за референтната, така и за споделената информация, за да се избегне дублиране на усилия и проблеми с оперативната съвместимост. Тази отговорност на Възложителя следва да бъде съгласувана със задълженията му по Под-Клауза 2.5 да предоставя на Изпълнителя информация за обекта и референтни елементи. Базовият геотехнически доклад и Изискванията на Възло-

▸ стр. 12

Фигура 3. Серия стандарти БДС EN ISO 19650

Договорите на FIDIC и СИМ (BIM)

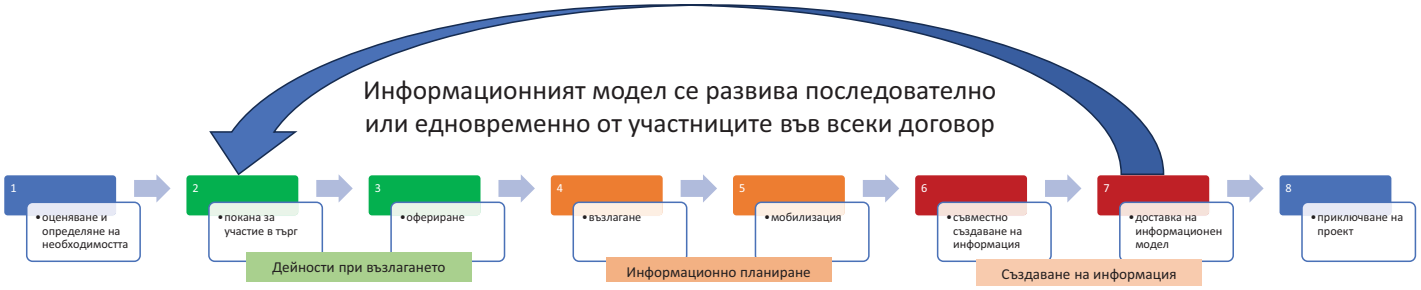

Фигура 4. Процес за управление на информацията по време на изпълнението на проекта

▸ *стр. 11*

жителя в Изумрудената книга (Спецификациите и Чертежите в Червената книга или Изискванията на Възложителя в другите книги) също са важна справочна информация.

5.1.7. установява обща информационна среда на проекта (Common Data Environment – **CDE**). CDE трябва да бъде създадена преди издаването на покана за участие в търг, за да може информацията за търга да се споделя с участниците в търга по защитен начин.

5.1.8. установява информационен протокол за проекта. Възложителят трябва да установи информационния протокол, както е описано в стандарта. Той следва да бъде включен в тръжната документация за назначаване на всички проектанти, Инженер, Изпълнители, Подизпълнители, ключови доставчици, като отразява разликите при всяко назначаване. Възложителят следва да го създаде, включително свързаните с него лицензионни споразумения, които да бъдат включени в договорите. Възложителят следва да разгледа специфичните задължения за управление/създаване на информация; всички гаранции/задължения, свързани с **проектния информационен модел (ПИМ)**; правата на интелектуална собственост върху информацията; използването на съществуваща информация/споделени ресурси/информация по време на проекта; повторното използване на информацията след ново възлагане или в случай на прекратяване на договора. Информационният протокол може да бъде включен в Под-Клауза 1.5 от Червената/Жълтата/Изумрудената/Сребърната книга с по-висок приоритет от Специфичните условия. По този начин в случай на несъответствия между информационния протокол и някое от Условията на договора или Спецификацията/Изискванията на Възложителя и други документи с по-нисък приоритет отговорностите и задълженията, предвидени в информационния протокол, ще имат предимство. По този начин необходимостта от използване на клаузи за включване или изменение на множество разпоредби от Общите условия ще бъде сведена до минимум. Информационният протокол може да бъде включен в Клауза 2 от Споразумението за услуги по Бялата книга с по-висок приоритет от Специфичните условия. Същият подход може да бъде приложен и в договорите за подизпълнение.

19650-2 т. 5.2 Процес за управление на информация – покана за участие в търг

Възложителят в качеството си на възлагаща страна:

5.2.1. установява изисквания за обмен на информация с възлагащата страна. Те могат да бъдат интегрирани в Спецификацията/Изискванията на Възложителя (например определяне на формата на записите на Изпълнителя съгласно Под-Клауза 6.10, програмата съгласно Под-Клауза 8.3, различни Документи на Изпълнителя, включително екзекутивна документация/ръководства за експлоатация и поддръжка).

5.2.2. събира източници на информация и споделени ресурси. Възложителят може да предостави достъп до общата информационна среда на проекта по време на тръжната процедура, а след това да спре достъпа на участниците, които не са се класирали.

5.2.3. установява тръжните изисквания за оферирane и критерии за оценка. Възложителят следва да ги включи в Указанията към участниците в търга. Ключови съображения вероятно ще бъдат изискваното съдържание на (предварителния) план за изпълнение на BIM; компетентността, способностите и капацитетът на оферента за изпълнение на изискванията за информация; план за мобилизация; оценка на риска при доставка на информация.

5.2.4. включва нужната информация в поканата за участие в търга.

ISO 19650-2 т. 5.3 Процес на управление на информация - оферирane

Оферентът като водеща изпълняваща страна:

5.3.1. определя физически лица, които да поемат функцията по управление на информацията.

5.3.2. създава план за изпълнение на BIM от екипа (предварителен).

5.3.3. оценява способностите и капацитета на работния екип.

5.3.4. оценява способностите и капацитета на оперативния екип (собствен персонал/подизпълнители/консултанти).

5.3.5. създава плана за мобилизация на екипа. ISO 19650-2 изисква от оферента да вземе предвид 11 елемента, обхващащи тестването на обмена и доставката на информация, CDE, други изисквания за софтуер и хардуер, обучение и образование.

5.3.6. създава регистър на рисковете на оперативния екип на Изпълнителя. Предлага се да се създаде интегриран регистър на рисковете, който да включва рисковете, свързани с управлението на информацията, заедно с други рискове, свързани с назначаването.

5.3.7. съставя офертата на оперативния екип, включително план за изпълнение на BIM преди назначаването, резюме на възможностите и оценката, план за мобилизиране и оценка на риска при подаването на информация.

ISO 19650-2 т. 5.4 Процес на управление на информация - възлагане (Споразумения за услуги, договори за строителство/инженеринг и договори за подизпълнение, договори за доставка)

Избраният Проектант на Възложителя/Инженер/Изпълнител като водещи изпълняващи страни, които назначават Подизпълнители:

5.4.1. утвърждават плана за изпълнение на BIM на оперативния екип. Те трябва да проверят плана за изпълнение на BIM (преди назначаването) и да го актуализират след процеса на оценка на офертите с участието на Възложителя и Подизпълнителите. Планът за изпълнение на BIM вероятно ще се развива по време на изпълнението, тъй като се назначават допълнителни Подизпълнители.

5.4.2. създават подробна матрица на отговорностите на оперативния екип, изготвена на базата на първоначалната матрица на отговорностите на високо ниво с приноса на Подизпълнителите.

5.4.3 установяват изискванията за информация при обмена с водещата изпълняваща страна. Нивото на подробност и другите изисквания в договорите за подизпълнение трябва да са в съответствие с изискванията в основните договори.

Подизпълнителите:

5.4.4. създават План за доставяне на информация за задачите (**ПДИЗ**).

Проектантът на Възложителя/Инженерът/Изпълнителят като водещи изпълняващи страни:

5.4.5. създават генерален план за доставяне на информация като компилация от ПДИЗ.

Възложителят:

5.4.6. завършва основните договори, като включва чрез информационния протокол на проекта горепосочените приложими документи за управление на информацията, като отчита, че част от съдържанието може да се промени.

Проектантът на Възложителя/Инженерът/Изпълнителят като водещи изпълняващи страни:

5.4.7. допълва договорите за подизпълнение, като включва чрез информационния протокол на проекта горепосочените приложими документи за управление на информацията. Информационният протокол обикновено ще бъде същият като този в основния договор. Водещата изпълняваща страна трябва да включи договорите за подизпълнение и управлява чрез процедурата за Промени:

- Информационните изисквания на водещата изпълняваща страна;
- Информационния стандарт на проекта;
- Информационния протокол на проекта;
- Плана за изпълнение на СИМ на оперативния екип; и
- Приетия ПДИЗ.

Привеждане договорите на FIDIC в съответствие с ISO 19650-2 и ISO 19650-3

Като подготвят договорите в съответствие с Раздели 5.4.6 и 5.4.7 на ISO 19650-2, страните трябва да гарантират, че:

- основните договори и договорите за подизпълнение/под-подизпълнители по веригата на доставки включват Информационния протокол с по-висок приоритет от Специфичните условия;
- Информационният протокол е надлежно попълнен и включва всички съответни документи, в които подробно са описани процесът на управление на информацията и отговорностите в съответствие с ISO 19650-2, приложими за договора;
- процесът на контрол на промените е съобразен с процедурата за Промени по договорите на FIDIC и правото да се претендира за допълнително време и разходи се подчинява на процедурата за искове;
- процесът на подаване, оторизиране, отхвърляне и приемане е ясно определен в генералния план за доставяне на информация и всеки ПДИЗ и е съобразен с процедурите на FIDIC (например за Преглед съгласно Под-Клауза 5.2 от Жълта/Сребърна/Изумрудена/Златна книга/Договор за подизпълнение 2019);
- процедурите за приемане на обекта и завършване на договора съгласно Клауза 10 и Клауза 11 от Червена/Жълта/Сребърна/Изумрудена книга/ и съответните разпоредби на Договори за подизпълнение на FIDIC включват ясни изисквания за Преглед на завършения информационен модел на проекта, отговорност за архивиране, достъп, сигурност и непрекъснат контрол на интегритета/промените по време на Пробите след завършване съгласно Клауза 12 и Срока за съобщаване на дефекти съгласно Клауза 11 на основните договори.

В края на етапа на строителство съответната информация трябва да се прехвърли от PIM към AIM. ISO 19650-3 определя изискванията за управление на информацията в контекста на експлоатационната фаза на активите и обмена на информация в нея при използване на BIM. Възлагащата страна може да бъде собственикът на актива, операторът на актива (например чрез дългосрочен концесионен договор) или външният управител на активите/съоръженията (обикновено назначаван за период от няколко години). При Златната книга (проектиране-строителство-експлоатация) и предстоящата за публикуване Бронзова книга (експлоатация-проектиране-строителство-експлоатация) стандартът ISO 19650-3 може да се използва за периода на експлоатационно обслужване, докато ISO 19650-2 се използва за периода на проектиране и строителство. По време на експлоатацията се прилага ISO 19650-3, но ISO 19650-2 може да се използва паралелно за планиране работи по поддръжката и/или новите проекти за разширение, реконструкция, рехабилитация или модернизация. В договорите, включващи експлоатация, освен информационния протокол за периода на проектиране и изграждане, съответстващ на ISO 19650-2, следва да бъде включен информационен протокол за активите, съответстващ на ISO 19650-3.

В следващата „Месечна порция FIDIC" очаквайте „Управление на обхвата с договорите на FIDIC".

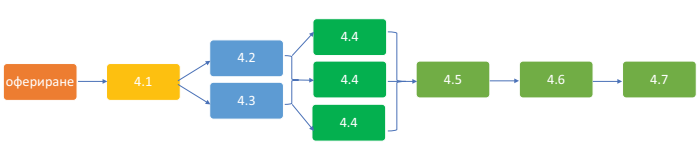

Фигура 5. Процес за управление на информацията - възлагане

---

[1] *Building Information Modeling (BIM).*

[2] *Ползвани са текстове от Глава 5 от книгата на д-р Спасова Innovative Project Management with FIDIC Contracts, публикувана от Informa Law from Routledge.*

[3] *Следва логиката на Фигура 3 от БДС EN ISO 19650-2:2019.*

Атанас Терзиев, собственик и управител на фирма „Атон“ ООД, вписана под номер 8000 в ЦПРС на КСБ:

Вписването като 8000-ната фирма е символично и го приемам като знак, че сме на прав път

- **Професията строител ми носи голямо лично удовлетворение и енергия**
- **КСБ има ключова роля в укрепването на стандарта и репутацията на целия бранш**

Ренета Николова

Снимка *Емил Христов*

Поздравления г-н Терзиев, Вие сте 8000-ната фирма, вписана в ЦПРС. За първи път от създаването на Камарата и Регистъра вписаните строителни компании достигат до този брой. Как се почувствахте, като разбрахте?

Благодаря! За мен това е голямо признание и чест. Вписването като 8000-ната фирма е символично и го приемам като знак, че сме на прав път. Самата символика на числото 8000 – това е пощенският код на Бургас, а Царево, където реализираме нашите проекти, е част от област Бургас, ми дава допълнителна увереност и мотивация да продължим да се развиваме.

Разкажете ни повече за фирма „Атон“?

Фирма „Атон“ е създадена през 2003 г. с основна дейност строителство. Вече близо две десетилетия сме част от развитието на община Царево, където сме реализирали редица жилищни сгради. Началото поставихме през 2004 г. с първия си обект – време, в което строителният бранш тепърва започваше да се развива в региона. Още тогава заложихме на новаторство, като бяхме първи, изградили жилищна сграда в Царево с цел продажба на апартаменти. Този подход ни отличи и постави основите на пътя, по който вървим и днес – да съчетаваме качество, функционалност и модерна визия в проектите си.

Малък семеен хотел в с. Варвара

Жилищна сграда в Царево, 2004 г.

Защо решихте да се регистрирате в ЦПРС? Как премина процесът по вписване, имахте ли някакви затруднения?

След кратък период на затишие решихме да се завърнем на пазара с нова енергия, идеи и увереност, водени от желанието да допринасяме за развитието на градската среда. Регистрацията в Централния професионален регистър на строителя за нас беше логично продължение на пътя, по който вървим. Процесът по вписване премина спокойно и организирано благодарение на отзивчивостта и съдействието на служителите на регистъра от Областното представителство на Камарата в Бургас.

Какви обекти планирате да изграждате в момента?

В момента подготвяме строителството на нова многофамилна жилищна сграда Adi Home в сърцето на живописния Царево. В проекта сме заложили на функционални разпределения, повишена енергийна ефективност и модерна архитектурна визия. Особено горди сме с иновативното решение – автомобилен асансьор вместо стандартната рампа, което предоставя ново ниво на удобство и комфорт за живущите и е първото такова в Царево.

Гледате ли вече и към София и други градове за разширяване на Вашата дейност?

С интерес следим и възможностите за развитие в София и други градове, но настоящите ни усилия са концентрирани върху новостроящите се квартали в Бургас.

Кое е най-голямото предизвикателство пред строителите днес?

Ограниченото пространство за строеж в градовете ни предизвиква да мислим по-умно и креативно. Жилищните комплекси трябва да са компактни, но в същото време да предлагат максимална функционалност и комфорт. Затова проектираме апартаменти, които съчетават естетика и удобство, а общите зони за отдих и социални дейности допринасят за качеството на живот и усещането за общност.

Какво Ви носи на Вас лично професията строител?

Професията строител ми носи голямо лично удовлетворение и енергия. Влюбен съм в процеса на създаване – от първата идея до реализацията, когато виждаш как проектът оживява и се превръща в сграда, оставяща трайна следа в градската среда. За мен е особено значимо, когато тези проекти допринасят за града, в който живея вече 37 години. Всяка сграда е повече от конструкция – тя е принос към общността и към визията за модерна и уютна градска среда.

Какво очаквате от КСБ да направи за бранша?

От КСБ очаквам да продължи да предоставя полезна и навременна информация за имотния пазар, която да подпомага както професионалистите, така и инвеститорите. Важно е също така да се засили контролът върху некоректните фирми, защото за съжаление все още се случват имотни измами, които уронват престижа на сектора. Инвеститорите трябва да имат сигурност и доверие, че средствата им се влагат в устойчиви, професионално реализирани и коректни проекти. За мен Камарата на строителите в България има ключова роля в укрепването на стандарта и репутацията на целия бранш.

Познавате ли в. „Строител“? Какво мислите за изданието?

Да, познавам го и го смятам за едно от най-полезните издания за нашия бранш. То винаги е актуално с отразяването на тенденциите, законодателните промени и добрите практики, което е изключително важно за всеки, който работи в строителството. Освен това вестник „Строител“ дава възможност да се обсъждат предизвикателствата и иновациите в сектора, което допринася за развитието и професионализма в бранша.

Предстоящ проект - многофамилна жилищна сграда Adi Home в Царево

СОФТУЕР
в услуга на строителния бизнес
КСС
Оферииране
Графици
Справки
Отчети
Building Manager
buildingmanager.bg
0896 630 291

КСБ и НКСВ връчиха статуетки „Кольо Фичето" на професионални гимназии по строителство

ПГСАГ „Васил Левски" във Варна бе наградена и с почетен плакет в знак на признателност от ОП на КСБ – Варна

Снимки *авторите*

Магдалена Тодорова

Камарата на строителите в България (КСБ) и Националният клуб на строителите ветерани (НКСВ) отличиха Професионалната гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Васил Левски" във Варна със статуетка „Кольо Фичето" по повод 83-тата годишнина на учебното заведение. Те бяха връчени от председателя на ОП на КСБ – Варна, инж. Пенко Стоянов на директора на ПГСАГ Офелия Николова на тържествената церемония по откриване на учебната година. Гимназията получи и почетен плакет от областната структура на Камарата като знак на признателност на колектива на ПГСАГ за дългогодишния принос в подготовката на бъдещи кадри и развитието на поколения специалисти в строителната професия. На събитието присъства Светослав Жеков, член на Областния съвет на ОП Варна.

„Приветствам Ви за избора на тази трудна, но престижна и ценна професия. Вие ще претворявате мечтите на хората в реалния свят", обърна се към учениците инж. Стоянов. Той сподели, че е много важно децата да имат пример, който да следват. Не е случаен изборът статуетката на НКСВ да е на Кольо Фичето. „Той е знаков в строителството на България.

Ние винаги ще го посочваме като пример, който трябва да следват и младите, както и ние се стремим. От неговото дело се надявам навлизащите в професията да попият тази увереност в своята работа, която Кольо Фичето е постигнал. То стои съградено и до днес и тези показатели красота, устойчивост и надеждност трябва винаги да са мерило за това, което представлява професията на строителя. Строителят трябва да вдъхва гаранция и увереност", добави инж. Пенко Стоянов.

Председателят на ОП Варна изтъкна, че браншът във Варна разчита на кадри от професионалната гимназия и работи все по-активно зрелостниците да изберат да продължат да се развиват в сектора. Той подчерта, че дуалната форма на обучение оказва помощ в тази насока, но има още какво да се желае по отношение на практическото обучение в училищата. Инж. Стоянов отбеляза, че промените трябва да дойдат на държавно ниво и допълни, че на заден план не бива да остава и мотивацията на учениците, за която роля има семейството, а не само образователната система.

„Дигитализацията в строителството е новата реалност. Не може с 60-годишни инженерни да се очаква, че ще постигнем в областта на дигитализацията това, което младите инженери би трябвало да могат. Тези задачи трябва да бъдат гонени всеки ден от Министерството на образованието и науката, учителските колективи, ръководителите на всички учебни заведения", коментира инж. Пенко Стоянов.

По думите му в дуалната форма на обучение от КСБ участват около 26 фирми. „Всеки иска да вземе няколко деца, за да може да видят, че строителството не само е мръсни и изцапани от бетон ръце и лице. В строителството има страшно привлекателни страни. То е бранш, в който заплащането няма фиксирана горна граница. В строителството, ако си амбициозен и активен, можеш да постигнеш страшно много. Това те трябва да го видят, пипнат и усетят", коментира още той.

За ползите от това бранша да е част от учебния процес, за да могат децата да се запознаят с работата, говори и Светослав Жеков. „Гимназията е ковачницата на кадри за нашия бранш. Освен в дуалното обучение с ПГСАГ си партнираме и с лекторски часове, които правим от ОП на КСБ по покана на ръководството. В тези часове влизаме като предприемачи и разказваме на децата за нашия път. Това действа изключително мотивиращо. Самият аз усещам как още в първите минути силно се приковава вниманието. Особено щом става въпрос за конкретни строителни обекти и сключени сделки. Ако бъде показан резултатът на учениците, това още повече ги стимулира и задържа вниманието. Запалихме този пламък в учениците, които искаме. Основният ни стремеж занапред ще бъде да привлечем колкото може повече", заяви Жеков. Той добави, че причините за липса на мотивация са, че докато са млади, трудно виждат бъдещето си на строителния обект в опасна среда, мръсна и т.н. „Предпочитат да упражняват професия, с която да получават много пари на момента. Нашата основна цел е да направим строителната професия достатъчно престижна и атрактивна за тях. В следващите няколко години това ще бъде основната ни мотивация", каза Светослав Жеков.

Той изрази оптимизъм, че кадровото обезпечение на бранша със съдействието на образователната система ще става все по-добро. Жеков даде положителен пример – трима възпитаници на гимназията са част от ръководния екип в строителния му бизнес.

С приз бе удостоена ПГСАГ „Кольо Фичето" в Бургас

Добрина Янакиева, ОП на КСБ – Бургас

Председателят на ОП на КСБ – Бургас, инж. Николай Николов и членовете на Областния съвет инж. Недялко Недялков и инж. Кирил Табаков бяха гости на тържествената церемония, с която бе открита учебната година в Професионалната гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Кольо Фичето" в морския град.

По време на събитието инж. Николов връчи грамота и статуетка „Кольо Фичето" от Камарата на строителите в България и Националния клуб на строителите ветерани на директорката на ПГСАГ инж. Даниела Симеонова. Отличията са за дейността и приноса на професионалната гимназия за подготовката на бъдещите кадри за строителството. Председателят на ОП на КСБ – Бургас, пожела успешна учебна година и възпитаниците на ПГСАГ да следват примера на големия български строител Кольо Фичето.

Признание получи Професионалната гимназия по строителство и архитектура в Пазарджик

Лиляна Бонджова, ОП на КСБ - Пазарджик

На тържественото откриване на новата учебна 2025/2026 г. в Професионалната гимназия по строителство и архитектура – град Пазарджик, учебното заведение бе удостоено с грамота и статуетка „Кольо Фичето" от Камарата на строителите в България и Националния клуб на строителите ветерани. Те бяха връчени за дейността и приноса за подготовка на бъдещите кадри за строителството от председателя на ОП на КСБ – Пазарджик, инж. Иван Делчев по инициатива на председателя на НКСВ инж. Виктор Шарков. Наградите прие досегашният директор на гимназията инж. Петя Иванова. В церемонията се включи и инж. Иван Прасков, председател на Регионалния клуб на строителите ветерани в Пазарджик.

Инж. Делчев приветства бъдещите кадри на строителния сектор и изрази надежда да попълнят редиците на строителния бранш в региона. Той им пожела да полагат много усилия и с желание и постоянство да успяват занапред. „Бъдете горди, че сте сред последователите на големия Кольо Фичето".

Инж. Иван Делчев заедно с инж. Иван Прасков пожелаха на всички ученици, учители и на новия директор на ПГСА инж. Светла Манолова успешна, спокойна и вдъхновяваща учебна година.

Инвеститорът на комплекс „СамЕлион“ инж. Петър Георгиев бе отличен от НКСВ

Снимки в. „Строител“

Емил Христов
Ренета Николова

В Самоков се състоя тържествена церемония, на която инвеститорът на новопостроения комплекс „СамЕлион“ – инж. Петър Георгиев, бе отличен с почетна грамота и статуетка „Кольо Фичето“ от Националния клуб на строителите ветерани. Наградата му бе връчена от инж. Виктор Шарков, председател на Управителния съвет на НКСВ, за изключителния принос на инж. Георгиев като инвеститор и дарител към развитието на града и за мащабния проект, който съчетава спорт, култура и обществено значение. Официални гости на събитието бяха кметът на Самоков инж. Ангел Джоргов, инж. Илиян Терзиев, председател на УС на Камарата на строителите в България, инж. Любомир Качамаков, зам.-председател на УС на КСБ, доц. д-р арх. Гичка Кутова - Каменова, ректор на Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ), проф. арх. Огнян Давчев, декан на Архитектурния факултет на УАСГ, акад. Ячко Иванов, почетен председател на Научно-техническия съюз по строителство в България, инж. Ясен Ишев, зам.-председател на УС на НКСВ и гл. секретар на Научно-техническите съюзи в България, и Ренета Николова, прокурист и главен редактор на в. „Строител“.

„В знак на признателност за Вашата всеотдайност и визия при изпълнението на този комплекс УС на НКСВ Ви дава този приз. Гражданите на Самоков могат само да се гордеят с Вас. Пожелавам Ви дълги години да се радвате на създаденото от Вас и на признателността и уважението на всички, които посещават „СамЕлион“, подчерта инж. Виктор Шарков.

„Не съм го очаквал това отличие. Силно развълнуван и изненадан съм. За мен това е голямо признание, защото наградата идва именно от хора, които разбират от строителство и оценяват професионално това, което сме направили аз и моят екип“, заяви инж. Петър Георгиев. Той сподели, че много посетители на комплекса му казват, че

подобно място има на много малко места в Европа.

По думите му всички са възхитени от „СамЕлион“. „С проекта вдигнахме летвата доста високо и се надявам да продължаваме на това високо ниво. Ако във всеки един град се направи нещо подобно, България ще изглежда съвсем различно. Всичко, което правя, е инвестиция в бъдещето, инвестиция за младото поколение“, изтъкна още инж. Георгиев.

На церемонията инж. Илиян Терзиев посочи, че ако в страната има повече радетели като инж. Георгиев, България ще върви само напред. „Впечатлен съм. Няма думи, с които да опиша изградената от Вас тук. Самоков трябва да се гордее с инж. Георгиев. С тази статуетка Ви поднасяме една малка частица от признателността, която цялата строителна общност изпитва към Вас“, заяви той.

Доц. Гичка Кутова - Каменова определи

„СамЕлион“ като визионерски проект, който носи собствен стил и характер.

Тя подчерта, че мащабът и модерните технологии го превръщат в база с национално значение, която трябва да бъде показвана на бъдещите архитекти и инженери. „Поздравления специално за работата на колегите проектанти, надзорници и строители по всички части в спортната зала и двата басейна, както и за довършителните работи“, подчерта тя. „От сърце Ви поздравявам за проявеното визионерство и за това, че давате шанс на региона да се сдобие с такъв многообразен и многофункционален комплекс. Със създаването му осигурявате нов дом и условия за развитие на българските спортисти. Спортът е от изключително значение, а младите хора трябва да имат възможност да тренират и да се развиват. В тази база те получават именно това“, сподели доц. Кутова - Каменова.

Кметът Ангел Джоргов изрази благодарност към инж. Георгиев, като отбеляза, че комплексът вече е домакин на събития от световен мащаб и създава нови възможности за развитието на туризма в региона. „Това е уникално съоръжение, което не само привлича хиляди гости от страната и чужбина, но и дава нови перспективи за града. „СамЕлион“ е гордост за Самоков и България“, бе категоричен той. Инж. Джоргов благодари на инж. Петър Георгиев и за това, че е най-големият работодател в областта и спомага за развитието на туризма в региона и привличането на повече гости в града.

Комплекс „СамЕлион“ включва спортна зала с капацитет над 3000 места, тренировъчна зала за 500 души, вътрешен и външен басейн, възстановителен и СПА център, фитнес, хотелска база с два хотела, както и къщи.

АПИ обяви търг за избор на изпълнители на ограничителни системи по републиканските пътища

Срокът на поръчката е 5 г., а прогнозната ѝ стойност 960 000 000 лв.

Страницата подготви Десислава Бакърджиева

Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) обяви обществена поръчка за избор на изпълнители за изработване, ремонт и възстановяване на ограничителни системи (мантинели) по републиканската пътна мрежа (РПМ) за срок от 5 години. Прогнозната стойност на процедурата е 960 000 000 лв. Тя е в 6 обособени позиции (ОП), включващи всички 27 областни пътни управления.

В обхвата на ОП 1 са републиканските пътища в Северозападен район на територията на ОПУ Видин, ОПУ Враца, ОПУ Монтана, ОПУ Ловеч и ОПУ Плевен. Позиция 2 е за пътната мрежа в Северен Централен район, в който са ОПУ Велико Търново, ОПУ Габрово, ОПУ Разград, ОПУ Русе и ОПУ Силистра. В ОП 3 е РПМ в Североизточен район по области и класове: АМ, I-ви, II-ри и III-ти клас на територията на ОПУ Варна, ОПУ Добрич, ОПУ Шумен и ОПУ Търговище.

В Позиция 4 са включени републиканските пътища в Югоизточен район на ОПУ Бургас, ОПУ Сливен, ОПУ Стара Загора и ОПУ Ямбол. ОП 5 е за Южен Централен район – ОПУ Кърджали, ОПУ Пазарджик, ОПУ Пловдив, ОПУ Смолян и ОПУ Хасково, а ОП 6 – Югозападен район на територията на ОПУ Благоевград, ОПУ Кюстендил, ОПУ Перник и ОПУ София.

Оферти могат да се подават до 23 октомври. Всеки участник в процедурата може да изпраща предложения за не повече от две обособени позиции. Избраните изпълнители следва да осъществяват дейности, свързани с обезопасяване на републиканската мрежа чрез изграждане, ремонт и възстановяване на ограничителните системи. Обезопасяването на пътищата включва монтиране на мантинелите в съответствие с класа на трасетата, преходни елементи при дилатационни фуги, елементи за предпазване на мотоциклетисти, както и за начало и край на ограничителните системи – терминали и буфери, парапети и предпазни огради за пешеходци и др.

Стартираха строителни дейности по отсечки от АМ „Тракия“

Стартира превантивен ремонт на 9 км от АМ „Тракия“ в платното за Бургас. Това съобщиха от Агенция „Пътна инфраструктура“ и уточниха, че участъкът между 24-ти и 33-ти км е на територията на Софийска област. За изпълнението на планираните дейности ще е ограничено движението в платното за Бургас. Технологичният проект за ремонт на отсечката предвижда цялостна подмяна на асфалтовата настилка, отводнителни дейности, обновяване на знаците и ограничителните системи, нова маркировка и др. На обекта ще се работи ежедневно, за да завършат СМР възможно най-скоро. Прогнозният срок е 10 ноември.

От АПИ информираха, че започват строителни дейности и в 11-километрова отсечка от АМ „Тракия“ в област Сливен - в участъка между 262-ри и 273-ти км. Ремонт се извършва и в платното за Бургас на 8 км от автомагистралата - в участъка между 90-и и 98-и км в област Пазарджик. И на двата обекта движението в платното за Бургас ще е ограничено.

Технологичните проекти за ремонт на тези две отсечки предвиждат цялостна подмяна на асфалтовата настилка, отводнителни дейности, обновяване на знаците и ограничителните системи, нова маркировка и др. На обектите ще се работи ежедневно. Първо ще се ремонтира платното за Бургас, а след него това за София. Прогнозният срок за завършване на СМР в областите Пазарджик и Сливен е 30 ноември.

„Ремонтните дейности и на трите отсечки в областите Софийска, Пазарджик и Сливен са възложени по договора за текущ ремонт и поддържане на АМ „Тракия“ на „Автомагистрали“ ЕАД“, посочиха от Агенцията и припомниха, че в периода май-юни т.г. са ремонтирани още участъци от АМ „Тракия“. Те са на територията на областите Софийска, Пазарджик, Пловдив и Сливен. В Софийска област през пролетта са обновени 12 километра в платното за Бургас между 11-и и 23-ти км и сега работата продължава в същото платно. На територията на област Пазарджик са ремонтирани двете платна за движение между 98-и и 106-и км, както и двете платна в участъка между 106-и и 119-и км в област Пловдив. В област Сливен е обновено платното за Бургас в отсечката между 241-ви и 251-ви км.

Z&M
Z&M PRIVATE CO.
ЗЕТ И ЕМ ПРАЙВИТ КО. ООД
София, Околовръстен път 185, Шоурум Хитачи тел: 02/ 986 58 55; 988 24 48, факс: 02/ 981 61 29
София, ул.„Ангел Кънчев“ 5, тел. 988 8657, факс 981 6129, office@zandm.net
www.zandm.net
Authorised dealer of Hitachi Construction Machinery
HITACHI
Reliable solutions

120 училищни STEM центъра се изграждат в област Благоевград

Министър Красимир Вълчев откри новосъздадено пространство в ПГТЛП „Гоце Делчев“

Страницата подготви Елица Илчева

В 120 образователни институции в област Благоевград се изгражда училищна STEM среда. Това е обявено по време на откриването на нов център в Професионалната гимназия по туризъм и лека промишленост „Гоце Делчев“ в Благоевград. Лентата е прерязал министърът на образованието и науката Красимир Вълчев, съобщиха от МОН.

Новосъздаденото пространство в ПГТЛП „Гоце Делчев“ е финансирано с 252 000 лв. по Националния план за възстановяване и устойчивост. STEM центърът обединява направленията „Дизайн и 3D Прототипиране“ и „Математика и Информатика“. Изградени са 28 работни станции с компютри за учениците, графични дисплеи и интерактивна дъска със сензорен екран и множество елементи, които улесняват учебния процес. Всичко това ще им позволи да разработват свои дизайнерски проекти.

„В новосъздаденото пространство ще има часове по математика, биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда. Ще се провежда и учебната практика по професионалните предметни дисциплини“, е съобщил директорът на гимназията Димитрина Иванова.

В рамките на посещението си в Благоевград министър Вълчев е проверил и дейностите по изграждане на нов STEM център в Националната хуманитарна гимназия „Св. св. Кирил и Методий“. Той е бил придружен от областния управител на Благоевград Георги Динев и началника на Регионалното управление на образованието в Благоевград Ивайло Златанов. Те са установили, че ремонтните дейности в НХГ „Св. св. Кирил и Методий“ са приключили и кабинетите могат да приемат ученици. Очаква се само доставка на софтуерни продукти за устройствата в него.

Електрохолд представя актуалните си услуги и продукти на Международния технически панаир в Пловдив

Компаниите от Групата Електрохолд представят за поредна година актуалните си енергийни решения по време на Международния технически панаир в Пловдив. Най-голямото технологично събитие на сезона, на което се срещат водещи компании, иновации и решения за устойчиво бъдеще, се провежда от 24 до 27 септември.

На щанда на компанията в Палата № 3 посетителите могат да се запознаят с новата онлайн платформа ENERGOTO.bg за сключване на договор за електроенергия с отстъпка, както и с атрактивните енергийни решения на Електрохолд за бита и бизнеса.

Компанията е подготвила и специални предложения заедно със своите партньори. На щанда на Електрохолд във външната зона на изложението се провеждат демонстрации на покривни фотоволтаични системи за собствено потребление, зарядни станции Electrocharge и електромобил Dongfeng Forthing S7. Всеки, който заяви покривна соларна система за собствено потребление, ще получи 2000 лв. отстъпка, а при сключване на договор за покупка на електромобил – подарък зарядна станция. За всички посетители на щандовете на компанията има и други изненади.

Експертите на „Електрохолд Продажби“ са на разположение да консултират посетителите как да осигурят надеждна доставка на електроенергия на оптимална цена и как да намалят разходите и въглеродния си отпечатък чрез използване на възобновяеми източници.

Електрохолд е представена на панаира в Пловдив на щанд 4 в Палата № 3 и на щанд В-12 във външната зона. Услугите на компанията могат да бъдат заявени и в офиса ѝ в Пловдив на ул. „Отец Паисий“ 33.

ПЛОВДИВ

Детска ясла отвори врати в кв. „Съдийски“

Нова детска ясла отвори врати в пловдивския квартал „Съдийски“, съобщиха от местната администрация. Сградата е изградена на ул. „Стоян Михайловски“ 13 и е за до 4 яслени групи. В нея има физкултурен и музикален салон. Обектът ще работи като втори адрес на ДЯ „Детска ясла на мечтите“. Инвестицията е на стойност 2,9 млн. лв., осигурена чрез бюджета на община Пловдив и подкрепата на Министерството на образованието и науката.

Лентата е прерязана от кмета на Пловдив Костадин Димитров, бившия кмет на общината Здравко Димитров, зам.-кметовете на Пловдив Владимир Темелков и Хакъ Сакъбов, кмета на район „Централен“ Георги Стаменов и директора на детското заведение Деница Килимска.

Започна обновяването на две ключови улици

В ход е обновяването на вътрешноквартални улици „Славянска“ в район „Източен“ и „Генерал Колев“ в р-н „Западен“ в Пловдив, съобщиха от местната администрация. И двата обекта са финансирани от Инвестиционната програма за общински проекти.

Ремонтът на ул. „Славянска“ обхваща зоната от ул. „Лев Толстой“ до бул. „Източен“. По време на реконструкцията ще се изградят водопровод и канализация, улични ревизионни и дъждоприемни шахти, тротоари и улично осветление, ще се монтират нови пожарни хидранти. Предстои и подмяна на съществуващата стара настилка с нова асфалтобетонова. В проекта има специална част, която касае озеленяването и включва изграждане на поливна система и засаждане на нови дървесни видове.

Рехабилитацията на ул. „Генерал Колев“ е в участъка от бул. „Пещерско шосе“ до ул. „Димитър Страшимиров“. По време на ремонта съвместно с „ВиК – Пловдив“ ще се извърши подмяна на водопровода и канализацията. Проектът включва премахване на старата паважна настилка и полагане на асфалтобетонова, изграждане на тротоари, обособяване на паркоместа и монтаж на ново улично осветление.

В ход е ремонтът на лекоатлетическата писта на стадион „Христо Ботев” във Враца

Във Враца се изпълнява пореден ключов проект в сферата на спортната инфраструктура. Дни след като започна вторият етап от обновяването на закрития плувен басейн в града, стартира и ремонтът на лекоатлетическата писта на стадион „Христо Ботев”. Това съобщиха от местната администрация и уточниха, че в пистата ще се вложат 2 288 959 лв., осигурени от Инвестиционната програма за общински проекти.

На символичната церемония, с която е дадено началото на СМР, кметът на Враца Калин Каменов е заявил, че стартира дългоочакван ремонт. „Съвсем скоро Враца ще има адекватна инфраструктура за лекоатлетите”, е добавил Каменов.

Зам.-министърът на младежта и спорта Димитър Георгиев е изразил удовлетворение от политиката на кмета Каменов за обновяване на материално-техническата база на спортните обекти в града.

Управителят на фирмата изпълнител „Арете строй” ЕООД Пламен Трифонов е заявил, че обектът ще бъде изпълнен качествено и в срок. „Предвижда се цялостно обновяване на 400-метровата писта, която ще има 6 коридора и обособени зони за отделните дисциплини. Първо ще бъде положен асфалтобетонен слой и ще се изгради отводняване. Пистата ще има съвременна настилка, сертифицирана от World Athletics”, е пояснил Трифонов.

Реконструират ул. „Захари Стоянов” в Гурково

Със символична първа копка бе дадено началото на реконструкцията на ул. „Захари Стоянов“ в централната част на Гурково, съобщиха от общината.

Кметът на Гурково Кънчо Папазов е заявил, че проектът е очакван с години.

Ремонтът обхваща подмяна на бордюри, тротоари и цялостно асфалтиране на 416 м от улицата. Стойността на инвестицията е 504 048 лв., а срокът за изпълнение е 150 календарни дни. Финансирането е осигурено по Инвестиционната програма за общински проекти.

Мощност.
Скорост.
Маневреност.

Мощност и скорост, комбинирани с компактни размери.

Компактните колесни багери на Liebherr гарантират максимална производителност дори в тесни пространства, като например на строителни площадки в центъра на града, при изграждане на пътни артерии и озеленяване.

www.liebherr.com

LIEBHERR

A 916 Compact Litronic

Алки-Л ЕООД
1137 София, ул. Самоковско шосе 10 Д
тел.: 02/ 974 90 20
e-mail: office@alki-l.com
www.alki-l.com

Детска градина за 4 групи ще бъде построена в с. Железница

Столичната община обяви търг за избор на изпълнител за изграждането на детска градина за 4 групи в с. Железница, р-н „Панчарево“. Поръчката е на инженеринг, като при проектирането на сградата трябва да се осигури удобен достъп между всяка една от групите и зоните за спорт, игра и занимания с изкуство. За външни посетители е необходимо да се направи пряка връзка до административно-стопанските части. Трябва да бъде осигурена и достъпна среда. Ще бъдат обособени открита спортна площадка за ползване от всички деца и по една самостоятелна площадка за игри за всяка група. Стойността на поръчката е 3 914 559 лв. без ДСС, а срокът за изпълнение 290 дни. Оферти се подават до 7 октомври.

Междувременно в р-н „Изгрев“ откриха нов корпус към 30-а ДГ „Радецки“ за 120 деца. Гости на тържествената церемония бяха Йорданка Фандъкова, председател на парламентарната Комисия по външна политика и кмет на София в периода 2009-2023 г., зам.-кметът на Столичната община по „Дигитализация, иновации и икономическо развитие“ Иван Гойчев, общинските съветници Иван Таков и Диян Стаматов, кметът на р-н „Изгрев“ д-р Делян Георгиев. Стойността на проекта е над 2,9 млн. лв.

„Горди сме, че в район „Изгрев“ се реализира най-мащабното строителство и разширение на детски градини от половин век насам“, заяви д-р Делян Георгиев.

119-о СУ „Акад. Михаил Арнаудов“ ще кандидатства за финансиране по ПРР

Проектното предложение е за над 980 хил. лв., с които ще се модернизира учебната среда

Страницата подготви Росица Георгиева

119-о СУ „Акад. Михаил Арнаудов“ ще кандидатства за европейско финансиране по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини - основни центрове на растеж“ на Програма „Развитие на регионите“ (ПРР). Стойността на проектното предложение е 980 975 лв., с които ще се модернизира учебната среда.

Предвижда се да бъдат реализирани три основни мерки. Една от тях е монтиране на вентилационна система с дигитално управление в двата корпуса на учебното заведение. Внедряването ѝ ще допринесе за подобряване на енергийната ефективност в училището, регулиране на температурата в помещенията, ще се постигне оптимална чистота на въздуха. Тази мярка ще обхване 4855 кв. м. В рамките на проекта ще бъде направена външна изолация, топлоизолация на покрива и подмяна на дограмата в малкия корпус на училището. Зданието е в експлоатация от 1973 г. и се очаква от енергиен клас F то да достигне до енергиен клас С. Мярката ще бъде реализирана на 1371 кв. м.

Предвижда се да се направи и надграждане, реновиране и облагородяване на зелени площи в двора на учебното заведение и прилежащите му пространства. Ще бъдат обособени вертикални градини по протежение на оградата по ул. „А. П. Чехов“.

Отпуснаха средства от СОПФ за два обекта в район „Кремиковци“

Специализираният общински приватизационен фонд (СОПФ) одобри отпускането на средства за два обекта в район „Кремиковци“. Единият е в кв. „Сеславци“, където ще бъдат вложени 359 983 лв. в изграждането на футболно игрище с изкуствено тревно покритие, предпазна ограда и система за осветление. Проектът е изключително важен за населеното място, тъй като там няма спортно съоръжение със свободен достъп за деца и младежи. Проведена е обществена поръчка и е избран изпълнител на обекта.

Финансиране от СОПФ е осигурено и за първия етап на основния ремонт на сградата на кметството в Бухово, за който са необходими 98 941 лв. Предвижда се да се постави топлоизолация на сградата и да се смени дограмата. През 2024 г. е извършен ремонт на покрива, но общото състояние на сградата е незадоволително. Налице са значителни повреди по стените и таваните, а електрическите и ВиК инсталации са остарели, което налага цялостна реконструкция и модернизация.

750 хил. лв. ще бъдат вложени в площадки за игра за деца със специални потребности

Столичният общински съвет реши общо 750 хил. лв. да бъдат вложени в площадки за игра за деца със специални потребности. Със средствата ще бъдат изградени 6 съоръжения. Специализираните детски площадки ще се намират в двора на Специализираната болница за детска церебрална парализа „Света София“, в Южния парк в обхвата на р-н „Триадица“, в Северния парк в р-н „Надежда“, в Борисова градина, както и в районите „Средец“, „Младост“ и „Люлин“.

Кметовете на районите „Красна поляна“, „Триадица“, „Надежда“, „Средец“, „Младост“ и „Люлин“ предстои да проведат тръжни процедури за изработване на идейни проекти и за извършване на необходимите строително-монтажни дейности. За всяко от съоръженията са предвидени 125 хил. лв.

Обектите трябва да бъдат изпълнени до края на 2025 г.

eltrak CAT

ЕЛТРАК БЪЛГАРИЯ започва есенния сезон с поредица от мащабни събития за своите клиенти и партньори в страната

И през есента продължават впечатляващите събития и демонстрации, които „Елтрак България” организира за своите клиенти, партньори и всички почитатели на най-добрите машини на пазара за строителна, минна и земеделска техника Cat®.

NEXT GEN GARAGE 2025

От 29 септември до 7 октомври във Враца, Плевен, Русе, София и Варна за първи път в България ще станем свидетели на уникалната NEXT GEN GARAGE 2025 инициатива на Caterpillar. Благодарение на „Елтрак“ - официалния дилър на компанията за страната, България е петата държава в Европа, която се присъединява към NEXT GEN GARAGE 2025.

Уникалният камион Cat® на технологичния гигант Caterpillar пристига в България на 25 септември и ще бъде специалната брандирана платформа за срещи с клиенти и партньори на „Елтрак“.

По време на всяко едно събитие посетителите ще имат възможността да се запознаят с най-новите машини, технологии и дигитални платформи на Caterpillar. Фокусът на NEXT GEN GARAGE 2025 в България ще бъдат **мощните мини багери** и **многофункционалните компактни товарачи Cat®**.

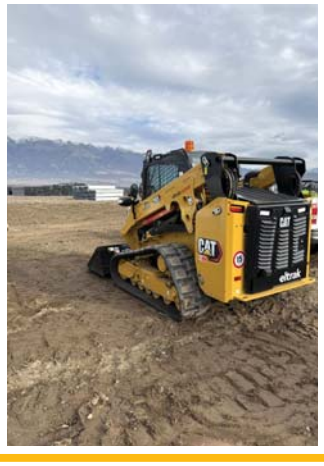

Дестинациите за събитията с **технологичния камион Cat®** ще бъдат: Враца – 29 септември; Плевен – 30 септември; Русе – 1 октомври; Варна – 7 октомври. Подробен график и точни локации на NEXT GEN GARAGE 2025 ще откриете на www.eltrakbulgaria.com, както и на фирмената Facebook страница.

Едно от най-вълнуващите събития от NEXT GEN GARAGE 2025 ще се проведе на Каменна кариера Градец, Костинброд, на 3 и 4 октомври. За всички любители на адреналина и епичните събития предстоят два дни на зрелищни офроуд битки между най-мощните 4 х 4 машини на екстремния каменен терен. „Елтрак България“ е генерален спонсор на събитието, а подготовката на зоните за състезанието е поверена на най-добрите машини Cat®.

Следвайки целта си да бъде максимално полезен на строителния бранш, през 2023 г. вестник „Строител“ стартира рубриката „Полезни съвети“. В нея веднъж месечно на страниците на изданието публикуваме материали, предоставени от секциите на Камарата на строителите в България и партньорски организации като Българската асоциация за изолации в строителството (БАИС), които показват успешни практики от науката и практиката, свързани със строителни дейности. В брой 30 от 2023 г. на в. „Строител“ представихме пилотно материал на БАИС на тема „Как правилно да се залепват топлоизолационните плочи при контактна фасадна система“.

Последваха материали от Асоциацията за: оформяне на някои специфични детайли при изпълнение на фасадна топлоизолация; топлоизолацията на цокъла външната топлоизолационна комбинирана система с покритие от мазилка; топлоизолационната система, залепена към вътрешната повърхност на фасадната стена (ITICS); оформяне на топлоизолационната система около прозорците; топлоизолационна система при плосък покрив без въздушен слой, варианти на топлоизолиране на топъл (единичен) плосък покрив, топлоизолационна система при наклонен/скатен покрив с отопляемо подпокривно пространство, указания за монтаж на външна комбинирана фасадна топлоизолационна система и др.

В настоящия брой може да получите информация за измерване и приемане на завършените топлоизолационни работи.

Измерване и приемане на завършените топлоизолационни работи

БАИС

В продължение на темата от август „Подготовка на основата за монтаж на външна комбинирана фасадна топлоизолационна система“ в рубриката „Полезни съвети“ в настоящия брой представяме обобщени изисквания при измерването и приемането на завършените топлоизолационни работи. Целта е да се подпомогнат строителите при съставянето на протоколите обр. 19 за представяне на инвеститорите.

При изпълнение на отделните слоеве на топлоизолационните системи се проверяват и подлежат на междинно приемане:

1. Параметрите на основата за полагане;

2. Съответствието на изпълненото закрепване на топлоизолационните продукти към основата (залепване, механичен монтаж и др.) с изискванията на проекта;

3. Дебелината и равнинността на положените топлоизолационни продукти (в зависимост от изискванията на топлоизолационната система);

4. Изпълнението на детайлите и монтажа на аксесоарите на топлоизолационната система (профили, уплътнителни ленти и др.) в съответствие с изискванията на проекта;

5. Обработката на отворите при прозорци и врати, ревизионни отвори, фуги, преминаването на проводи през топлоизолираните елементи на сградата и други прекъсвания на целостта на топлоизолационната система;

6. Изпълнението на армирана шпакловка, когато такава се предвижда;

7. Полагането на защитно фолио при топлоизолационни системи на окачени фасади, скатни покриви и др. в съответствие с изискването на проекта;

8. Съответствието при изпълнение на крайното покритие с изискванията на проекта и с еталоните, ако има такива, по отношение на закрепване, дебелина, равнинност, структура и цвят;

9. Участъците, които подлежат на закриване при изпълнението на други видове СМР.

Проверките се извършват от проектанта въз основа на включения договор за авторски надзор и от лицето, упражняващо строителен надзор, или от техническия ръководител – за строежите по чл. 14, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите.

Изпълнените участъци, подлежащи на закриване, на всеки етап се удостоверяват и приемат с акт за установяване на строителните и монтажните работи, подлежащи на закриване, съгласно Наредба №3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството. Прилагаме примерен образец на протокола.

Изпълнителят предоставя и декларациите за експлоатационните показатели, съответно декларациите за характеристиките на вложените в съответния етап строителни продукти.

Когато изпълнението на топлоизолационната система не обхваща някои от работите, описани по-горе, или са включени други допълнителни работи, в актовете се отразяват само тези, които са задължителни съгласно проекта или са предписани от проектанта в процеса на изпълнението.

При приемане на завършената топлоизолационна система на строежа се проверяват:

1. Съответствието с изискванията на проекта и с приложените в него детайли за изпълнение;

2. Съответствието с изискванията на проекта на декларациите за експлоатационни показатели и декларациите за характеристиките на строителните продукти, вложени при изграждане на топлоизолацията на обекта;

3. Протокол за приемане на основата;

4. Протоколи за приемане на слоевете и на работите, подлежащи на закриване (образец 12);

5. Целостта на топлоизолационната система след изпълнение на инсталации, преминаващи през нея, както и монтирането на устройства, реклами и др.;

6. Наличието на видими дефекти в топлоизолационната система;

7. Крайните покрития, които да бъдат равномерни в цвят и структура, с добре оформени ръбове, без петна, замърсявания и механични увреждания;

8. Наличието и коректността на монтажа на предвидените съгласно проекта аксесоари – ъглови и водооткапващи профили, и други.

Неравностите на повърхността на завършената топлоизолационна система се проверяват с права летва/мастар с дължина 2 m, като се измерва разстоянието между летвата и проверяваната повърхност.

Допустимите отклонения са, както следва:

1. При изпълнение на топлоизолационни системи с крайно покритие от мазилка – вдлъбнатини не по-големи от 5 mm при измерване с права летва с дължина 2 m;

2. При изпълнение на топлоизолации и топлоизолационни системи, върху които ще се полагат подови замазки и други изравнителни пластове – вдлъбнатини не по-големи от 5 mm при измерване с права летва с дължина 2 m;

3. На ръбовете от правата линия в границата на ограничаващите повърхности – не по-големи от 8 mm при разстояния до 3 m;

4. На цялата повърхнина ≤ 0,2% или ± 20 mm, по-малката от двете стойности.

За проверка на посочените по-горе отклонения да се използват средства за измерване с общо предназначение и/или шаблони с точност до 0,5 mm. Площта на изпълнените топлоизолационни системи в строежите се измерва по действително изолираната повърхност в квадратни метри с точност до първия знак след десетичната запетая при фиксирана дебелина на изолационния материал и на отделните слоеве.

Монтираните деформационни фуги се измерват в линейни метри с точност до 0,1 m;

Обръщанията около прозорци, врати и други пресичания на повърхността на топлоизолиращия елемент се измерват в линейни метри с точност до 0,1 m.

Възникнали спорове между възложителя и изпълнителя по отношение на несъответствия на вложените продукти и неточности на изпълнената топлоизолационна система в съответствие с предвиденото в проекта се уреждат в договора за изпълнение на топлоизолационните работи, подписан помежду им, като се допуска вземането на проби на място по утвърдени в стандартите правила

Примерен образец
ПРОТОКОЛ за установяване на всички видове топлоизолационни работи, подлежащи на закриване

СТРОЕЖ:……
МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ:……
ВЪЗЛОЖИТЕЛ: ……
КОНСУЛТАНТ (СТРОИТЕЛЕН НАДЗОР): ……
СТРОИТЕЛ (по част топлоизолации): ……

АКТ за установяване на всички видове топлоизолационни работи, подлежащи на закриване, и удостоверяващ, че са постигнати изискванията на проекта

Днес, ……..... г., подписаните представители на:
А……
(строител за изпълнение на топлоизолационната система или упълномощено от него лице)
Б……
(проектант на топлоизолационната система)
В……,
(лице, упражняващо строителен надзор, или техническият ръководител за строежите по чл.14, ал. 2 от ЗКСБ)

съставихме този акт, с който установихме, че са извършени следните видове и количества топлоизолационни работи, които подлежат на закриване (скрити работи) или не могат да бъдат отчетени по чертеж:

№ по ред	Вид на строителната основа	Чертеж / разрез / детайл / № между ос ……..…..…… и ос……..…..…., от кота……..……до кота……..…..….	Ед. мярка	Количество

1. Лепене на топлоизолационните плочи: ……
1.1 Вид на материала/дебелина на плочата ……
□ EPS: …… / …… см □ XPS: ……..… / ……см
□ Мин. вата: …… / …… см □ друго: …… / ……см
1.2 Метод на нанасяне на лепилото ……
□ рамково-точков □ рамково-ивичен □ на гребен
1.3 Спазване на изискванията при лепенето на плочите:
- посока на лепене от долу нагоре □ ДА □ НЕ
- хоризонтално полагане на плочите □ ДА □ НЕ
- отсъствие на фуги по продължение на страните на отвори на фасадата □ ДА □ НЕ
- използване само на цели и ½ плочи; □ ДА □ НЕ
- шахматно редене на плочите по редове (като при зидария); □ ДА □ НЕ
- зидарска превръзка на плочите в ъглите; □ ДА □ НЕ
- полагане на предварителен шпакловъчен слой (за плочи от мин. вата); □ ДА □ НЕ
- запълване на образували се фуги между плочите с ТИ материал; □ ДА □ НЕ
- необходимост от прешлайфане; □ ДА □ НЕ
- изпълнена равна и гладка повърхност; □ ДА □ НЕ
□ друго:……

2. Механично закрепване/дюбелиране на ТИ плочи ……
2.1
вид на дюбела □ …… дължина на стеблото □ ……..…мм диаметър на главата □ ……..…мм
2.2 Брой дюбели на 1 квадратен метър
□ 6 бр./м²; □ друго: ……
□ сгъстяване в ръбовите зони: □ ДА □ НЕ □ ако „да“: ……..… бр./м²
2.3 Схема на дюбелиране:
□ Т-образна □ W-образна

3. Изпълнение на детайли ……

3.1 Допълнителни ивици мрежа (50x30см) в ъглите на отвори:	□ ДА □ НЕ
3.2 Допълнителни ивици мрежа във вътрешни ъгли на отвори:	□ ДА □ НЕ
3.3 Заложени ъглови профили във външни ъгли:	□ ДА □ НЕ
3.4 Заложени водооткапващи профили при еркери/козирки:	□ ДА □ НЕ
3.5 Заложени профили към дограма:	□ ДА □ НЕ
3.6 Заложени профили при деформационни фуги:	□ ДА □ НЕ
3.7 Заложени други профили и аксесоари:	□ ДА □ НЕ

ако „да“ – какви: ……

4. Полагане на армирана шпакловка ……
4.1 Вид на шпакловката: ……; дебелина ..... мм
- Равнинност/гладкост на шпакловката: □ ДА □ НЕ
- Действително време за съхнене: ……..… дни
4.2 Вид на армиращата мрежа: ……..…; обемно тегло:…….г/м²;
- Разположение (в горната 1/3 от слоя шпакловка), покритие □ ДА □ НЕ
- Застъпване на ивиците мрежа (10 см): □ ДА □ НЕ

5. Полагане на крайни покрития ……
5.1 Вид на грунда: ……;
- Действително време за съхнене: ……..… дни
5.2. Вид на мазилката: ……; цвят:……
- Зърнометрия: ……..……; структура:……
5.3. Метеорологични условия:
- по време на полагане: Т = ……..…°C; отн. влажност на въздуха ……%.....
- по време на съхнене: Т = ……..…°C; отн. влажност на въздуха ……%.
5.4 Качество на структурирането:……
5.5 Полагане на допълнителни слоеве боя: □ ДА □ НЕ ако „да“– какви: ……

Въз основа на констатираното:
□ се разрешава □ не се разрешава
полагането на следващ слой, който да скрие настоящия.
Ако е отбелязано „не се разрешава“, преди новото изготвяне на този акт трябва да бъдат отстранени следните забележки: ……
СЪСТАВИЛИ:
А …… Б ……..…… В ……
(име и фамилия, подпис и печат) (име и фамилия, подпис и печат) (име и фамилия, подпис и печат)

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ
BULGARIAN CONSTRUCTION CHAMBER
ОБЛАСТНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО - СОФИЯ

Строител
www.ksb.bg
www.vestnikstroitel.bg
ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ISO 20121:2024
BUREAU VERITAS Certification
BG.240105

„Вестник Строител" ЕАД е сертифицирано за устойчиво управление на събития по стандарта ISO 20121 от Bureau Veritas Certification.

Областното представителство на КСБ – София
Ви кани на традиционното честване на

Деня на строителя

21.10.2025 г., 19.00 ч. Хотел „Метрополитън"

На събитието ще бъдат връчени отличията в ежегодния конкурс „Най-добър строител", който Областното представителство провежда сред своите членове

Очакван брой гости

Очакваме на церемонията да присъстват над 150 представители на централната власт, на ръководството на КСБ и на водещи строителни фирми.

Защо да бъдете наш партньор

- Вашата компания ще бъде представена пред най-точната аудитория – институции и потенциални бизнес партньори.
- Вашите бранд, продукти и услуги ще бъдат промотирани.
- Ще имате възможност за разширяване на Вашите бизнес контакти.

Предлагаме Ви следните партньорски пакети

Генерален партньор

- Поставяне на рекламни банери пред/в банкетната зала
- 3 безплатни покани за събитието
- Лого върху паното на сцената
- Възможност за разпространяване на рекламни материали

Цена на пакет: 3500 лв. (без ДДС)

Основен партньор

- Лого върху паното на сцената
- Поставяне на рекламен банер пред/в банкетната зала
- 2 безплатни покани за събитието

Цена на пакет: 3000 лв. (без ДДС)

Партньор

- Лого върху паното на сцената
- 1 безплатна покана за събитието

Цена на пакет: 2000 лв. (без ДДС)

Цена на куверта за желаещи извън списъка на официалните гости и номинираните фирми – 165 лв. (без ДДС).

Срок за заявяване на участие: 15 октомври

За рекламодатели на в. „Строител" с целогодишни договори – 50% отстъпка на предлаганите пакети.

За контакти: 0888 55 39 50 – Рената Николова; 0884 20 22 57 – Калоян Станчев
Банкова сметка на „Вестник Строител" ЕАД: IBAN: BG02BPBI88981230023592, „Юробанк България" АД

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ
BULGARIAN CONSTRUCTION CHAMBER

Строител
ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Камарата на строителите в България и вестник „Строител“ със съдействието на Столичната община подготвят

ДВАНАДЕСЕТА ФОТОИЗЛОЖБА

по повод Деня на строителя 2025 г.

60 авторски фотографии ще бъдат експонирани от 22 октомври до 5 ноември 2025 г. на пешеходния мост над бул. „България“ до НДК

За спонсориране изработването на паната предлагаме поставяне на лого върху 60 бр. пана – 3000 лв. без ДДС

Срок – 8 октомври 2025 г.

За контакти: *0888 55 39 50 – Рената Николова, 0897 91 23 08 – Галя Герасимова*

КАМАРА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ
BULGARIAN CONSTRUCTION CHAMBER

Строител
ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Камарата на строителите в България
има удоволствието да бъде домакин на традиционния

ГОДИШЕН БАЛ
по повод Деня на строителя

24 октомври 2025 г., зала „Роял“ на „София Балкан Палас“

Галавечер по повод професионалния празник на строителния бранш, на която членовете на Камарата на строителите в България, представители на държавната администрация, деловите и бизнес среди, партньори и приятели на сектора ще имат шанса да празнуват заедно и да създадат полезни контакти.

Ще бъдат връчени и наградите на Камарата на строителите за най-добра строителна практика през 2024 година

Очакван брой гости

Очакваме балът да бъде посетен от над 250 представители на централната власт и водещи строителни фирми.

Защо да бъдете наш партньор

- Вашата компания ще бъде представена пред най-точната аудитория – институции и потенциални бизнес партньори.
- Вашите бранд, продукти и услуги ще бъдат промотирани.
- Ще предоставим възможности за разширяване на Вашите бизнес контакти.

Предлагаме Ви следните партньорски пакети

Генерален партньор

- Лого на компанията на гърба на сцената на събитието
- До 3-минутен рекламен клип на компанията, излъчван периодично на големите екрани в балната зала в хода на вечерта
- Рекламни банери пред балната зала
- 3 безплатни куверта – покани за събитието
- Реклама във в. „Строител“ – 2 страници

Цена на пакет: 7000 лв. (без ДДС)

Основен партньор

- Лого на компанията на гърба на сцената на събитието
- 2 безплатни куверта – покани за събитието
- Реклама във в. „Строител“ – 1 страница

Цена на пакет: 5000 лв. (без ДДС)

Партньор

- Лого на компанията на гърба на сцената на събитието
- 1 безплатен куверт – покана за събитието
- Реклама във в. „Строител“ – 1/2 страница

Цена на пакет: 3000 лв. (без ДДС)

За рекламодатели на в. „Строител“ с целогодишни договори – 50% отстъпка на предлаганите пакети.

Срок за заявяване на участие: 15 октомври

За контакти: 0888 55 39 50 – Рената Николова
0884 20 22 57 – Калоян Станчев

Банкова сметка на „Вестник Строител“ ЕАД:
IBAN: BG02BPBI88981230023592, „Юробанк България“ АД

Цена на куверта за желаещи извън списъка на официалните гости и номинираните фирми – 350 лв. (без ДДС).

Шоуто The Bootleg BEATLES идва в България

Страницата подготви Десислава Бакърджиева

На 7 февруари 2026 г. в Зала 1 на НДК ще се проведе вълнуващо музикално събитие за феновете на The Beatles. Световноизвестната група The Bootleg BEATLES, призната и многократно награждавана за автентичното си пресъздаване на легендарната банда, пристига в България, за да изпълни най-емблематичните песни на Ливърпулската четворка.

С над 4500 концерта в над 40 държави за последните 46 г. The Bootleg BEATLES се утвърждават като най-добрата трибют група на The Beatles в света – тяхното шоу не е просто концерт, а истинско пътешествие във времето, което връща публиката към златната епоха на рока. Групата е имала честта да свири на Юбилейния рожден ден на кралица Елизабет, където самият Пол Маккартни присъства и споделя, че задължително ще посети техен концерт.

През 1979 г. продукцията Beatlemania пристига от Бродуей в Ню Йорк в лондонския Astoria Theatre в Уест Енд. Четирима млади британци – Нийл Харисън, Андре Баро, Дейвид Катлин-Бърч и Джак Лий Елгуд – са избрани да бъдат британският състав, който ще пресъздаде магията на The Beatles на сцена. Така започва пътешествието на The Bootleg BEATLES.

През декември Пол Ръд и Джак Блек ще предложат много смях в римейка „Анаконда"

Тази Коледа на големия екран по кината тръгва римейк на филма „Анаконда" от 1997 г., който преди почти 30 г. отведе зрителите дълбоко в непроходимите гори на Амазонка и ги срещна със смразяващата кръвта гигантска змия, породила безброй страховити легенди и истории. Той се превърна в мигновен хит, който вдъхнови множество продължения и постепенно си спечели култов статус в сърцата на феновете. На 26 декември обичаните актьори Пол Ръд и Джак Блек обединяват сили и отново канят киноманите на пътешествие в Амазонка, като този път то ще е изключително забавно, но и леко плашещо.

„Анаконда" разказва за двама приятели – Дъг (Джак Блек) и Гриф (Пол Ръд), които са твърдо решени да отдадат почит към любимия си филм от младостта – класиката „Анаконда". Те се отправят на пътешествие дълбоко в Амазонската гора, за да заснемат своя собствена версия на филма, но това, което започва като шеговито носталгично приключение, бързо се превръща в смъртоносно изпитание – на сцената излиза истинска гигантска анаконда, която започва да сее ужас на снимачната им площадка.

Първият трейлър на римейка „Анаконда" предлага експлозивна комбинация от напрежение, абсурден хумор и зрелищност, обещавайки едновременно забавен и смразяващ приключенски хорър трилър, който смело пародира клишета, но без да губи остротата на жанра. Филмът ще спечели както феновете на класиката от 90-те, така и всички, които търсят нещо по-вълнуващо и разнообразно сред традиционните предложения на празничния киносезон.

Режисьор на „Анаконда" е Том Гормикан („Супер талант"), който е и сценарист съвместно с Кевин Етън („Работохолици", „Ченгето от Бевърли Хилс: Аксел Фоули"). В актьорския състав влизат и Танди Нютън, Даниела Мелиор, Селтън Мело, Стив Зан, Айони Скай и др.

НКСВ

НАЦИОНАЛЕН КЛУБ НА СТРОИТЕЛИТЕ - ВЕТЕРАНИ

Уважение и приемственост между поколенията!

До
Константин Дудин – 75 г., РКСВ Самоков
Тодор Солинков – 95 г., РКСВ Кърджали
Иван Иванов – 70 г., секция „Строители воини"
Йордан Недев – 80 г., РКСВ Разград
Стоян Герганов – 90 г., секция „Строители воини"
Станко Чифлиджанов – 85 г., РКСВ Самоков
Клавдия Дражева – 85 г., РКСВ Хасково
Михаил Генов – 80 г., секция „Инженерно строителство"
Пенка Андреева – 90 г., РКСВ Плевен
Васил Кинарев – 70 г., РКСВ Златоград
Стойко Шкетиев – 75 г., РКСВ Сливен
Занко Занков – 75 г., секция „Инженерно строителство"
Милан Славов – 80 г., РКСВ Димитровград
Лазар Янкулов – 95 г., секция „Инженерно строителство"
Росица Хаджиева – 85 г., РКСВ Златоград

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

От името на Управителния съвет на Националния клуб на строителите ветерани и лично от мое име най-сърдечно Ви поздравявам с Вашия юбилей!

Вие отдадохте своя труд и професионален опит за просперитета на Родината ни България.

Пожелаваме Ви здраве, бодър дух и дълги години да се радвате на уважението на Вашите близки, колеги и съграждани!

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

Септември 2025 г.

ИНЖ. ВИКТОР ШАРКОВ
Председател на УС на НКСВ

КСБ отдава под наем зали за провеждане на събития – гр. София, ул. „Михаил Тенев" № 6

Голяма зала театър „Колю Фичето" с капацитет до 100 души

6 броя безжични микрофони, проектор, екран, флипчарт, лаптоп, озвучителна система
Наем за 8 часа:
за членове на КСБ – 600 лв.;
за външни клиенти – 1200 лв.
Наем за 4 часа:
за членове на КСБ – 300 лв.;
за външни клиенти – 600 лв.

Заседателна зала „1.5" с капацитет 28 седящи места на конферентна маса + 22 седящи

28 конферентни микрофона, проектор, екран, флипчарт, лаптоп, озвучителна система
Наем за 8 часа: за членове на КСБ – 300 лв.; за външни клиенти – 600 лв.
Наем за 4 часа: за членове на КСБ – 150 лв.; за външни клиенти – 300 лв.

Цените са с ДДС

В следващия брой очаквайте

ОП НА КСБ

Седемнадесетата среща на ОП на КСБ с местните власти ще се проведе в Стара Загора

ФОРУМ

Конференция по строително право по случай 10 г. от учредяването на БОСП

СВЯТ & ИНОВАЦИИ

Завършват най-дългия железопътен мост във Великобритания от мрежата HS2

ВЕСТНИК „СТРОИТЕЛ" Е НОСИТЕЛ НА:

Наградата на НСОРБ „Медиен глас на общините" 2018 г. и 2020 г.

Специална награда „Гласът на родопските строители" от ОП на КСБ – Смолян, 2019 г.

Специален приз „Скритото добро" на Столичната община, 2017

Специална награда на ОП на КСБ - Велико Търново, статуетка на Уста Кольо Фичето, 2018 г.

Годишната награда на ББАПБ „Медия на годината" за 2014 г. за принос в областта на пътната безопасност

Почетен плакет на ВСУ „Любен Каравелов" 2017 г.

Юбилеен плакет на ВТУ „Тодор Каблешков" 2017 г.

Наградата за 2014 г. на Националната асоциация на медиаторите и Съюза на юристите в България за специален принос и подкрепа за утвърждаване на медиацията

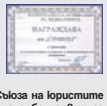

Годишната награда за 2013 г. на НСОРБ в категория „Печатни медии"

Наградата за 2010 г. на Съюза на юристите в България и на Висшия съдебен съвет за публикация в централния печат на правна тематика и за точно и обективно отразяване дейността на съдебната система

Строител
ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ИЗДАТЕЛ „ВЕСТНИК СТРОИТЕЛ" ЕАД

„Вестник Строител" ЕАД е притежател на марките „Вестник Строител", „Строител" и „Код Строител" съгласно Рег. №90849, Рег. №90848 и Рег. №109176 на Патентно ведомство на Република България

СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ
инж. Пламен Пергелов – Председател
инж. Любомир Качамаков
инж. Благой Козарев

Прокурист и главен редактор Ренета Николова
Офис мениджър Калоян Станчев
Отговорни редактори Десислава Бакърджиева, Емил Христов
Редактори Росица Георгиева, Мирослав Еленков
Специални кореспонденти Елица Илчева, Георги Сотиров
Фото и видео заснемане Мартин Стоянов, Владимир Ангелов

Коректор Румяна Кръстева
Графичен дизайн Влади Георгиев, инж. Галя Герасимова
Технически секретар – шофьор Калин Алексиев

Реклама и организация на събития
Ренета Николова, 0888 55 39 50

Редакционни телефони: 02 806 24 22; 0884 20 22 57
www.vestnikstroitel.bg; e-mail: news.stroitel@gmail.com
Адрес София, ул. „Михаил Тенев" 6, ет. 4

Печат „НД ПРИНТ ИНВЕСТМЪНТ" ЕООД
Разпространение „Български пощи" ЕАД

КОРЕСПОНДЕНТИ ОТ ОП НА КСБ: Мариана Иванова – ОП Видин, Анелия Кулинова – ОП Пазарджик, Звезда Димитрова-Кошничарова – ОП Сливен, Белла Сиракова – ОП Враца, Рени Александрова – ОП София, Станислава Босева – ОП Плевен, Недялка Маргаритова – ОП Смолян, Георги Кулов – ОП Кърджали, Диана Димова – ОП Велико Търново, Снежана Гечева – ОП Търговище

2025 Рекламна тарифа

Строител®

www.ksb.bg
www.vestnikstroitel.bg
ИЗДАНИЕ НА КАМАРАТА НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

„Вестник Строител“ ЕАД е сертифицирано за устойчиво управление на събития по стандарта ISO 20121 от Bureau Veritas Certification. BG.340105

„Вестник „Строител“ е произведен в условията на система за управление, сертифицирана от Bureau Veritas Certification по стандарта ISO 9001. BG.121337(EU)

1. ПЪРВА СТРАНИЦА – ЛОГО до 8 см²
Само с едногодишни договори.
Цена с включена 50% отстъпка – за 1 година (52 броя) – 7400 лв.

2. ВЪТРЕШНИ СТРАНИЦИ – РЕКЛАМНИ КАРЕТА – ЦЕНА ЗА 1 БР.
Цяла страница 254x377 мм – 1260 лв.
1/2 страница 254x187 мм – 630 лв.
1/4 страница 125x187 мм – 320 лв.
1/8 страница 125x93 мм – 165 лв.

3. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПОКАНА ЗА СЪБИТИЕ, ПОЗДРАВ
Максимален обем 1/2 страница – 570 лв.

4. ПУБЛИКУВАНЕ НА МАЛКИ ОБЯВИ
Цена за 25 кв. см – 70 лв.

5. ВЛОЖКИ ДО 50 Г, ДО А4
Тираж над 7000 бр. – 0,35 лв./бр.
Тираж от 2500 бр. до 7000 бр. – 0,40 лв./бр.
Тираж до 2500 бр. – 0,50 лв./бр.

6. АБОНАМЕНТ ЗА PDF ИЗДАНИЕТО НА В. „СТРОИТЕЛ“
Цена за 1 година – 400 лв.

7. ПРОФЕСИОНАЛНО ЗАСНЕМАНЕ НА ОБЕКТИ И СЪБИТИЯ
Фотозаснемане до 4 часа и обработка на материала – 600 лв.
Фотозаснемане до 8 часа и обработка на материала – 1000 лв.
Видеозаснемане 1 ден, монтаж и тиражиране – 1700 лв.

- ПРЕДПЕЧАТ НА РЕКЛАМНИ МАТЕРИАЛИ – ОТ 150 ЛВ.
- ПРЕДПЕЧАТ И ОТПЕЧАТВАНЕ НА ПОКАНИ, ПОЗДРАВИТЕЛНИ КАРТИЧКИ, ПОСТЕРИ
- ИЗРАБОТВАНЕ НА КАЛЕНДАРИ, ПАПКИ, РЕКЛАМНИ МАТЕРИАЛИ И ДР.
- ОРГАНИЗИРАНЕ И ОТРАЗЯВАНЕ НА СЪБИТИЯ

Вестникът излиза всеки петък, материалите за публикациите (дизайн, текст) се подават до вторник същата седмица.

www.vestnikstroitel.bg

ПУБЛИКУВАНЕ НА БАНЕР

ГОРНИ – ДО ГЛАВАТА
Цена – 3000 лв./1 година

СТРАНИЧНИ
Цена – 2500 лв./1 година
450 лв./1 месец

ВИДЕОРЕКЛАМА
Цена – 900 лв./1 месец

ПУБЛИКУВАНЕ НА НОВИНА/ РЕКЛАМА В САЙТА
Обем до 2500 знака + 1 снимка
Цена – 300 лв.
Обем до 5000 знака + 2 снимки
Цена – 600 лв.

Ново! Публикуване на новина/реклама във:

Facebook СТРАНИЦАТА НА В. „СТРОИТЕЛ“
Текст и снимка – 250 лв.
Текст, снимка и тагване на фирма/продукт – 350 лв.
Текст и видео – 350 лв.
Публикуване на стори – 100 лв.

Viber ГРУПАТА – 300 лв.

TikTok
Рекламен клип до 30 сек. – 200 лв.

– 150 лв.

LinkedIn СТРАНИЦАТА
Текст и снимка – 200 лв.
Текст, снимка и тагване на фирма/продукт – 250 лв.
Текст и видео – 300 лв.

Instagram ПОСТ
Снимка и тагване – 150 лв.
Две снимки и тагване – 200 лв.
Публикуване на стори – 100 лв.

ПРИ ПАКЕТНО ОТРАЗЯВАНЕ В СОЦИАЛНИТЕ КАНАЛИ НА В. „СТРОИТЕЛ“ – ОТСТЪПКА ДО 20%

Цените не включват ДДС

За едногодишни договори – **до 50% отстъпка** от рекламната тарифа

За контакти: 0888 55 39 50 – Рената Николова, 0884 20 22 57 – Калоян Станчев

Надежден партньор с 25 години в бизнеса

- Производство и монтаж на стоманени конструкции:
  - за сгради
  - за индустрията
  - за офшорни инсталации
- Строителство на сгради и съоръжения
- Механична обработка
- Металообработка
- Оградни системи и габиони
- Търговия с метали и строителни материали
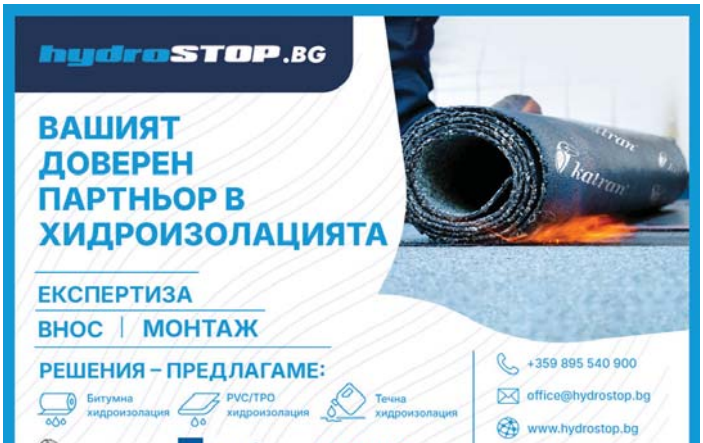
Стримона ЕООД
гр. Петрич, ул. "Първомайски път" №35
тел: +359 745 69 600, info@strimona.net